

950-2/4

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,166

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 15, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII

Toronto universiteto studentų demonstracija prie Amerikos ambasados Toronte dėl sulaikymo dviejų universite-

to studentų Ted Rogers ir William Boulton Amerikoje. Čia studentų tarpe dėl jų sulaikymo buvo kilęs didelis

asipiktinimas, ir veikiausiai, jie kada nors "kars" netik McCarthy, bet ir McCar-

Šiauriečiai ir Indija Reikalauja Šaukt Jungtinių Tautų Susirinkimą

NEW DELHI, Indija. — Šiaurės Korėja ir Kinija reikalauja, kad Jungtinės Tautos susirinktų ir aptartų Korėjos taikos konferencijos reikalą, kadangi preliminariai pasitarimai tarp JT ir Šiaurės Korėjos ir Kinijos atstovų negalėjo susitarti. Kinijos radijas taipgi kreipėsi, kad JT komanda atsiųstų atstovus dėl atnaujinimo preliminarinių pasitarimų, kurie buvo nutraukti.

Indijos vyriausybė taip pat kreipėsi į JT asamblėjos prezidentą madam Pandit (premjero Nehru seserį) su

DAR VIENA BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ

TORONTO. — Kaž koks piktadaris nužudė 24 metų amžiaus St. Michael's liginės technikę Helen Boyle tyrinėjimų laboratorijoje. Ji buvo atrasta su suskaldyta galva, nuo ko už kelių dienų mirė.

Kol kas nežinoma, kas ir kodėl ją taip sumušė.

siūlymu, kad būtų šaukiamas JT susirinkimas apkalbėjimui Korėjos reikalui. Madam Pandit pasiuntusi laišką į New Yorką tuo reikalu. Reikia, kad 31 šalis pasisakytų už sušaukimą.

Korėjos reikalai vėl pradeda painiotis. Yra susitarta paleisti belaisvius sausio 22 dieną, bet dar nebuvo politinės konferencijos. Šiaurės Korėja ir Liaudies Kinija siūlo palaikyti belaisvius iki konferencija aptars jų reikalą. Amerikiečiai reikalauja nieko nelaukiant paleisti juos sausio 22. Sakoma, kad JT komanda nepaisysianti net neutralios komisijos patvarkymo, jeigu ji bus priešinga paleidimui be politinės konferencijos nutarimo.

Esą dar virš poros desėtkų tūkstančių korėjiečių ir kiniečių, kurie dar atsisaką grįžti namo. Amerikiečiai reikalauja, kad jiems būtų leista vykti į Pietų Korėją ar Formosą. Dauguma neutraliosios komisijos narių yra pasiūlę pratęsti laiką.

Tuo tarpu Pietų Korėjos vyriausybė su prezidentu S. Rhee pradėjo pulti savo gelbėtojus, šaukdama, kad jie "pardavę" Korėją. Mat jiems labai nepatinka, kad nenorima atnaujinti karą užkariavimui visos Korėjos.

Amerikiečiams prikišama, kad jie išmainę Korėją ant Japonijos, kuri buvo okupuota Korėją per 40 metų.

Išrodo, kad amerikiečiams bus sunku patenkinti Pietų Korėjos ponus.

SAKO BRITANIJA BUS OKUPOUTA ŠALIS

BURY ST. EDMUNDS, Anglija. — Dr. Donald Soper, Britanijos Metodistų Bažnyčios prezidentas, pareiškė, kad jei Britanija ilgiau bus jaunojo Amerikos partneriu ginklavimosi lenktynėse, tai ji taps okupuota šalis pirma, negu britai sužinos, kur jie randasi.

Jis sako, kad statymas mokyklų dėl amerikiečių karių vaikų yra ženklas, kad

Tuojau Pradės Tartis Dėl Eisenhowero Plano

WASHINGTON. — Valsy bės sekretorius ponas Dulles neužilgo pradės tartis su Tarybų Sąjungos ambasadorium Zarubinu dėl prezidento Eisenhowero plano panaudojimo tominės energijos toje šalyse, kurios yra ekonomiškai atsilikusios. Tuo reikalu arba dėl suorganizavimo derybų Amerikos ambasadorius Maskvoje ponas Bohlen tarėsi su Molotovu bent per du sykius. Po to Molotovas pranešė, kad TS ambasadorius Washingtone įgaliojamas tartis su amerikiečiais.

Nors Tarybų Sąjunga iškelia trūkumus prezidento Eisenhowero plane, tačiau ji sutinka tartis tuo reikalu.

Svarbiausia TS kritika tam planui, kad jis palieka atomines bombas ir jų gamybą. TS sako, kad sykių reikia arba uždrausti ar nors pasižadėti nenaudoti masinio žudymo ginklų. Tuomet būtų daug lengviau eiti ir prie Eisenhowero plano įgyvendinimo.

Kai kurie teigia, kad šis susitarimas tarp dviejų didžiųjų šalių užvesti tiesioginius pasikalbėjimus atominių reikalais yra didelės reikšmės. Šios dvi šalys šiandien vyrauja pasaulyje visame kame, o ypatingai atominiuose klausimuose. Jų suartėjimas reikštų labai daug dėl taikos pasaulyje.

Britų Gvianą Skelbia Britams Nepaklusnumą

GEORGETOWN. — Britų Gvianos liaudis su Liaudies Progresyve Partija priešakyje skelbia britams civilinio nepaklusnumo kampaniją. Tai jos protestas prieš suspendavimą konstitucijos ir pašalinimą rinktos vyriausybės.

Panašią nepaklusnumo kampaniją vedė Indijos žmonės velionies Gandžio vadovybėje.

Šiai kampanijai įkvėpimą davęs Dr. J. P. Lachmansingh, Gandžio pasekėjas. Jis nėra komunistas, bet Jagan valdžioje buvo sveikatos ministeriu. Jis yra buvęs kanadietis, mokslus ėjęs Dalhousie universitete, Halifaxe.

PORTO AZZURO, Italija. — British Comet, dženinis keleivinis orlavis, smogė į jūrą su 35 asmenimis ir ištiško. Visi žuvo.

Orlavis buvo pakilęs į pakutinę pakopą kelyje iš Singaporo. Žuvusiųjų tarpe yra rašytojas Chester Wilmot.

SHREVEPORT, La. — Grupė iš 12 asmenų, kurių daugumą sudarė medžiotojai, žuvo privatiško orlaivio nelaimėje. Žuvusiųjų tarpe visa eilė žymių biznierių.

Washington. — Valsy bės sekretorius ponas Dulles neužilgo pradės tartis su Tarybų Sąjungos ambasadorium Zarubinu dėl prezidento Eisenhowero plano panaudojimo tominės energijos toje šalyse, kurios yra ekonomiškai atsilikusios. Tuo reikalu arba dėl suorganizavimo derybų Amerikos ambasadorius Maskvoje ponas Bohlen tarėsi su Molotovu bent per du sykius. Po to Molotovas pranešė, kad TS ambasadorius Washingtone įgaliojamas tartis su amerikiečiais.

Nors Tarybų Sąjunga iškelia trūkumus prezidento Eisenhowero plane, tačiau ji sutinka tartis tuo reikalu.

Svarbiausia TS kritika tam planui, kad jis palieka atomines bombas ir jų gamybą. TS sako, kad sykių reikia arba uždrausti ar nors pasižadėti nenaudoti masinio žudymo ginklų. Tuomet būtų daug lengviau eiti ir prie Eisenhowero plano įgyvendinimo.

Kai kurie teigia, kad šis susitarimas tarp dviejų didžiųjų šalių užvesti tiesioginius pasikalbėjimus atominių reikalais yra didelės reikšmės. Šios dvi šalys šiandien vyrauja pasaulyje visame kame, o ypatingai atominiuose klausimuose. Jų suartėjimas reikštų labai daug dėl taikos pasaulyje.

Sakoma, kad Dulles norėtų pradėti pasitarimą dar prieš Berlyno konferenciją, kuri prasidės šio mėnesio pabaigoje. Jis turės vykti tenai vadovauti amerikiečių delegacijai.

Eisenhoweras Siūlo Atimti Pilietybę

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhoweras veikiausiai pralinks ir Hitlerį savo reakcingumu.

Aną dieną jis pasiūlė priimti įstatymą, pagal kurį būtų galima atimti pilietybę iš asmenų, kurie nuteisti už marksistines pažiūras. Šiuo tarpu Amerikoje yra nemažas skaičius nuteistų už tas pažiūras.

Be abejonės, jie buvo apkalbinti, būk jie suokalbiami mokinti amerikiečius, kad reikia nuversti dabartinę santvarką, bet tas "suokalbimas" buvo sukonstruotas remiantis marksistiniais raštais.

Jis taipgi grumojosi naudojimu atominių bombų "išlaisvymui laisvių".

Pasidairius po Kanadą

Ottawos vyriausybės pasijomimas išleisti per metus bilijoną dolerių orlaivių gamybai pralenkias net ir Amerikos prezidento Eisenhówero ginklavimosi programą.

Kai kas dėl to džiaugiasi, kad orlaivių įmonės turėsiančios darbo iki 1960 metų. Bet apart to kitokios naudos greičiausiai nebus. Juk orlaiviai laikui bėgant pasens ir pasidarys niekam nenaudingi. Jei karo nebus, tai jie visi iki vieno bus nereikalingi.

Kanadą gamins Indijai 120 garvežių. Kainuos \$20,000,000. Virš pusės tos sumos padengs Kanada pagal Colombo Planą.

Tai labai kilnus ir naudingas projektas.

Kanada yra nuskyrusi \$25,000,000 dėl Pietų ir Pietvakarių Azijos šalių paramos. Iš tos sumos Indija gauna tarp \$12,000,000 ir \$15,000,000.

Prekybos ir pramonės ministras C. D. Howe aną dieną pareiškė, kad Kanada norėtų plėsti prekybą su Tarybų Sąjunga. Kanada taipgi nebūsianti prieš Australijos nutarimą importuoti iš Tarybų Sąjungos salmoną. Bet stovi klausimas, kaip ją praplėsti.

Jis patvirtino, kad Kanada neparduos "strateginių" prekių ir medžiagų. Tai ką tuomet Tarybų Sąjunga gali pirkti Kanadoje? Juk jai nereikia šaltų gėrimų, kurie kol kas neprisiskaito prie "strateginių" prekių.

Kanada per 10 mėnesių 1953 metais importavo iš Tarybų Sąjungos už \$416,000, o eksportas už \$466, kuriuos sudaro daugiausiai pasiųstos davonos.

Continental Can Co. of Canada darbininkai laimėjo nemažą algų pakėlimą. Apima 325 darbininkus New Toronte ir Toronte.

Bendrai visiems darbinin-

kams pakeliamos algos pusdevinto cento į valandą pradedant praėjusių metų spalio 1 dieną. Dar po 5 centus pakeliama nuo 1 sausio. Moterims darbininkėms pridedama dar po 5 centus, kad būtų sumažintas skirtumas tarp vyrų ir moterų algų. Šių metų spalio 1 dieną bus pakeltos dar 2 centais į valandą.

Pienininkų streiko Toronte nebus. Kompanijos sutiko pakelti algas \$9.00 į savaitę.

Čia kalba eina apie 450 pienininkų, kurie priklauso prie CIO. Priklausą prie A-DF streikavo rudenį ir gavo \$6.50 į savaitę.

Mary Jennison, Kanados Taikos Kongreso sekretorė, ragina taikos šalininkus pagyvinti darbą referendumui prarasti.

Ji sako, kad būtų kiada dabar sulaukyti darbą, kangi šaltasis karas truputį atslūgęs.

Šiais metais, sako ji, gali įvykti persivertimas taikos ar karo pusėn. Tad visų taikos rėmėjų užduotis žiūrėti, kad taika paimtų viršų.

Toronto distrikto unijų taryba priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad dujų vamzdžiai būtų prarastai ir užlaikomas pagrindu visuomeninės nuosavybės.

Ji sako, kad federalė vyriausybė turėtų imti ant savęs visą atsakomybę.

Toronto vidurinių mokyklų mokiniai stoja su savo mokytojais sąsijoje su mokytojų reikalavimais išskirti juos iš pradinių mokyklų mokytojų tarpo algų klausimu.

Studentai nei kiek nepyks ant mokytojų, jei jie sustos dalyvavę užsiėmimuose po pamokų.

Kanadietis

Toronto universiteti konservatyviškų studentų lyderiai, studentai E. A. "Ted" Rogers ir William Boulbee.

Amerikiečiai juos buvo sulaukę Floridoje, kaip įtariamus "komunistus", nors faktinai jie yra konservatų veikėjai.

Šis Tas iš Red Lake

RED LAKE, Ont. — Liaudies Balso vajuš eina prie pabaigos. Matyti, kad kai kurie rajonai savo kvotų neišpildys. Kame kaltė glūdi: ar rajonų komitetai neužtektinai kreipė dėmesio, ar vadininkai ir Liaudies Balso skaitytojai nedakainuoja Liaudies Balso reikšmės Kanadoje lietuviams?

Darbinikiška spauda yra liaudies reikalas. Be savo spaudos mums būtų daug sunkiau ginti savo interesus. O kad spauda ne tik išsilaikytų, bet dar augtų, reikia ją remti, darbuotis dėl jos.

Man susirašinėjant su Winnipeg LLD kuopos sekretorium, viena sykį jis užsiminė, ka redlaikiečiai manom, kas liečia A. Grinkaus, Kanados lietuvių taikos delegato Pasauliniame Žmonių Suvažiavime Vienoje, aprašymą kelionės į Vieną, paties Kongreso, ir atgal. Ar nebūtų gerai išleisti brošiūroj. Aš rašiau atsakymą LLD 217 kuopos sekretoriui, kad mes su tuomi sutinkame. Bet, žinoma, tam reikalinga lėšų.

Man labai patiko A. Grinkaus aprašymas kelionės nuo Vancouverio iki Vienos ir atgal. Liaudies Balso skaitytojai turi būti dėkingi draugui A. Grinkui už tokį pasiūlymą.

Taipgi man patinka romanas "Audra". Taipgi įdomu skaityti "Gyvenimo Aktualijas" (Jurgio Pipiro) ir amerikiečio Dėdės Vinco laiškus iš Amerikos.

Tenka dar kartą prisiminti redlaikiečių velionį A. Petniuną. Mano korespondencijoje Liaudies Balso 1.158 numerioje buvo pasakyta, kad Red Lake lietuvių pastatė paminklą ant jo kapo. Reikėjo pridėti, kad ir Winnipeg lietuvių prisidėjo.

Mes nuėmėm paveikslą, bet buvo lietus ir neišėjo gerai. Laukiame vasaros, tai nutrauksime kitą paveikslą ir tada pasiūsime įdėti laikraštini.

M. Deedas

Paieškojimas

Paieškome Povilo Martinkaus, kilusio iš Lietuvos. Paieško brolis Kazimieras Martinkus ir puseserė Penkauskienė. Labai reikalingas, nes Vincas Martinkus mirė ir paliko kiek turto.

Malonėkit atsišaukti šv. antrašu:

K. Martinka, 28 Union St., Auburn, Mich., arba S. Penkauskienė, 33 Chestnut St., Lawrence, Mass. USA.

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Ilina. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI Parašė viena eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatinai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyvena Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoje. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANHOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

Nr. 1.
TAI
Darbas
gaus gyv
darbas.
dirbi sau,
sa, ką pa
žmonėms.
dirbi šeim
ni menkus
nė pragyv
Aš sa
riau ir vi
simenu, k
mažas be
vedė mane
nusi buož
vė mane
man teko
šeiminink
daug met
tuvoje t
valdžia.
Mano d
negalėjo
gas. Mo
mažai, o
lyvos nak
galėjai bi
tavęs nei
darbo ra
tiek. Ar
fėsi Liet
kodami
bio? Tu
kėsti visi
laikais da
aš, buvo
kindavo n
žmogų n
Darbo
aš kolūk
esąs šein
vo ranko
priklaus
Pas mus
giasakė.
lės, it
Vandenį
ir vamzd
tomatine
jos ir kia
gusios ch
kiose sąly
minga.
Aš jau
vo vaikų
ruošiu. J
pau savo
Kaip gi
ti nuošal
visais?
Kolūki
kinas pa
ninkystė
tų, nes
darbas.
kuose pr
ne visai
daug n
ariam, k
imam. C
gausus,
sėlius, ž
apie ką
tekdamo.
kalingas
Ir įstoja
kursus.

TARYBŲ LIETUVOJ

Laimė

J. Jančiauskas

Ukmergės rajono "Lenino keliu"
žemės ūkio artelės kolūkietis

Darbas — svarbiausia žmogaus gyvenime. Bet nelygu darbas. Vienaip būna, kai dirbi sau, kai žinai, kad visa, ką padarei, duos naudoti žmonėms. O kitaip būna, kai dirbi šeiminkui, o pats gauni menkus skatikus, iš kurių nė pragyventi neįmanoma.

Aš savo gyvenime patyriau ir vieną, ir antrą. Pirmą, kad dar kai buvau mažas berniukas, tėvas nuvedė mane pas šalimais gyvenusį buožę Keturką ir atidavė mane tarnauti. Paskui man teko dirbti pas daugelį šeiminkų, ir tęsėsi tatau daug metų, iki tol, kol Lietuvoje buvo įvesta tarybų valdžia.

Mano darbas buožės lauke negalėjo būti džiaugsmingas. Mokėjo šeiminkas, mažai, o dirbti vertė iki vėlyvos nakties. Ir, be to, negalėjai būti tikras, kad jis tavęs neišvarys. Juk pigių darbo rankų buvo tiek ir tiek. Ar mažai žmonių bėgėsi Lietuvos keliais, beieškodami atsitiktinio uždarbio? Todėl tekdavo tyliai kęsti visas skriaudas. Anais laikais darbas tokiems, kaip aš, buvo kankynė, kuri išsekindavo jėgas, paversdama žmogų nebyliu vergu.

Darbo džiaugsmą pažinau aš kolūkyje. Čia pasijutau esąs šeiminkas. Visas tavo rankose, ir tavo ateitis priklauso nuo to, kaip dirbsi. Pas mus artelė stipri, daugiašakė. Fermos mūsų didelės, it cechai gamykloje. Vandenį pumpuoja motoras ir vamzdžiais paduoda į automatinę girdyklą. Mėlynos ir kiaušinių šėrikės apsirengusios chalatais. Žinoma, tokiose sąlygose dirbti džiaugsminga.

Aš jau senas, bet būti savo vaikų išlaikytiniu nesiruošu. Juk tik dabar aš tapau savo likimo šeiminku. Kaip gi čia gali žmogus likti nuošaly, nedirbti kartu su visais?

Kolūkio pirmininkas Duškinas paskyrė mane į laukininkystės brigadą. Atrodytų, nesudėtingas, įprastas darbas. Visą gyvenimą laukuose praleidau. O pasirodė, ne visai taip. Pas mus dabar daug mašinų. Traktoriais ariam, kombainais derlių nuimam. O kad derlius būtų gausus, reikia prižiūrėti pasėlius, žinoti daug ką tokio, apie ką seniau nė girdėti netekdavo. Kolūky dabar reikalingas išsilavinęs žmogus. Ir įstojau aš į agrotechnikos kursų. Pradėjau knygas

skaityti, klausytis agronomo paskaitų. Ir pasakysiu stačiai: dirbti pasidarė kur kas įdomiau. Moksliniu pagrindu iš anksto galima viską apskaičiuoti, planuoti derlių, žinoti, kokios bus pajamos.

O savo pajamomis mes galime pasigirti. Siemet milijonieriais išėjome. Užprojektavome kartu su inžinieriais naują kolūkinę gyvenvietę, kuri bus panaši į mažą miestą.

Ogi svarbiausia, kas džiugina mus, paprastus darbo žmones, tai tas, kad tarybų šalyje darbo žmogus gerbiamas. Kai vyko pas mus rinkimai į vietines Tarybas, mes išrinkome deputatais kolūkietę Eleną Gričienę, arklių šėriką Jokūbą Danišauską, statybininkų brigados brigadininką Povilą Šemetą. Paprasti kolūkiečiai susilaukė tokios pagarbos ir pasitikėjimo. Čia glūdi mūsų Tarybinės Konstitucijos jėga. Ji išskėlė paprastą žmogų, padarė jį gyvenimo šeiminku.

Pasitūrinčiai ir laimingai gyvena mano šeima. Džiaugsmas pripildė mano namus. Užauginau aš tris sūnus, ir dabar negaliu jais atsidžiaugti. Petras tapo inžinierium, o Steponas ir Jonas — gydytojais. Gyvena jie skirtingose vietose ir rašo man laiškus. Tiek naujienų pripasakoja! Paskaitau laišką ir susimąstau: buvai tu, Jonai, kadaise kumetis, žmogumi tavęs nelaikė, o dabar kaip gyvenimo šeiminkas žengi. Vaikai tavo mokslus išėjo. Tapai tu, Jonai, tikru žmogumi.

Gaunama iš Broliškųjų Respublikų Parama

Didelę pagalbą Lietuvos TSR vietinės pramonės įmonėms, išleidžiant plataus vartojimo produkciją, teikia broliškos respublikos. Šiais metais Vietinės pramonės ministerijos įmonės gavo apie 300 vienetų įvairių įrengimų, jų tarpe 34 metalo apdirbimo staklės, 19 medžio apdirbimo staklių, daug energijos ir elektros įrengimų.

"Pirmūno", "Metalo", "Komunaro", "Miško" gamyklos gavo Kuibyševo Vidurinės Volgos staklių gamybos ir Maskvos "Raudonojo proletaro" gamyklų pagamintus tekinimo - sriegimo stakles. Lietuvos gamyklos gavo iš Taganrogo, Gomelio, Ger-

gio alkūnino - veleno presą, kombinuotas žirkles, skersinio-drožimo ir universalines frezerines stakles.

Charkovo gamykla "Traktorozapčastj" atsiuntė į Lietuvos respubliką eilinę pakabinamųjų kelių partiją, skirtą gyvulininkystės fermų mecsanizacijai kolūkiuose. Šitokio kelio sumontavimas lengvai įvykdomas pačių kolūkiečių jėgomis. Artimiausioje ateityje gamykla pasiųs į respubliką kūgių svaidytojus.

Į Vilniaus Marytės Melnikaitės vardo konditerijos fabriką iš Rostovo prie Dono miesto gautas biskvitų štamavimo agregatas, su kurio pagalba bus galima išleisti penkias naujas gaminių rūšis.

Plečiamas Prekybos Tinklas Panevėžyje

Panevėžys. — Vakar Valtyninė prekyba Gegužės devintosios gatvėje atidarė puošniausią ir didžiausią mieste gatavų rūbų specializuotą parduotuvę. Joje yra daugiau kaip už pusę milijono rublių prekių. Čia platus pasirinkimas naujausių fasonų vyriškų, moteriškų ir vaikiškų rudenių - žieminių paltų, vilnonių, medvilninių kostiumų, šilkinų suknelių, baltinių, įvairių trikotažo gaminių.

Prekybos tinklas mieste kasmet plečiasi. Siemet atidarytos mėsos ir žuvies parduotuvės, eilė naujų kioskų. Dabar mieste yra 21 pramoninė ir 30 maisto prekių parduotuvių, 11 kioskų. Palyginę su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu prekių apyvarta padidėjo daugiau kaip dešimčia milijonų rublių.

Iš Vaisių ir Daržovių

KAUNAS. — Centriniamė vaisių ir daržovių fabrike plečiamas gaminių asortimentas. Prekybos tinklui pradėtas tiesti sluoksniškas marmeladas dėžutėse ir marinuotų daržovių mišinė. Artimiausiu laiku vartotojams bus patiekta chalva iš kuniškų natūralių arachiso riešutų.

Plėsti gamybą padeda broliškosios respublikos. Be turimų savų vaisių ir uogų, didelės vyšnių, aviečių siuntos gaunamos iš kitų tarybinių respublikų.

Viršum metinio plano kolektyvas išleido 178,000 sąlyginių indelių įvairių džemų, 82,3 tūkstančio indelių daržovių konservų, apie 30 tonų vaisių tyrių, 10,2 tonos salduminių įdaru ir kt.

Įmonėje mechanizuojama eilė darbo operacijų. Pateista eksploatacijon vakuumo mašina, kuri per aštuonias

valandas automatiškai sandariai uždaro 12,000 konservų indelių. Veikia konservų sterilizacijos įrengimai. Džemų ir marmelado ceche pastatyti virimo katilai padidins marmelado gamybą 30 procentų.

K. Aukštikalnis

Koncertai Kolūkiuose

Siuo metu respublikos kolūkiuose gastroliuoja Valstybinės filharmonijos solistų ir artistų brigada. Jos sudėtyje solistai: A. Suržokaitė, V. Žilaitė, V. Usinas; artistai: M. Vuicikaitė, E. Juškevičius, akompaniatorius A. Ločeris ir kiti. Koncertų programoje — tarybinių kompozitorių ir liaudies dainos, duetai, humoras, satyra, akrobatiniai etiudai, solo akordeonu ir kiti.

Koncertinė brigada jau aplankė eilę Šiaulių rajono kolūkių. Juose surengta dešimt koncertų. Gastrolės tęsis iki Naujųjų metų.

P. Mendelsonas

Produktų Perteklius Pardodamas Valstybei

SKUODAS. — Rajono kolūkiai, atsiskaitę su valstybe privalomaisiais pristatymais, parduoda produktus naujomis supirkimo kainomis. Žemės ūkio artelė "Laisvė" pardavė valstybei 85 centnerius mėsos, "Luknės" kolūkis — 270 centnerių daržovių, "Aušros" kolūkis pardavė 300 centnerių bulvių, daug daržovių ir kitokių produktų.

Po keliasdešimt centnerių mėsos, pieno, daržovių pardavė valstybei "Taikos", "Aleksandrijos", "Šarkės" ir kiti rajono kolūkiai.

Statyba Vilniuje

Centralinėje Vilniaus gatvėje — Stalino prospekte baigiama naujo daugiaaukščio gyvenamojo namo, skirto Baltijos geležinkelio darbuotojams, statyba. Tai viena iš dviejų šimtų Tarybų Lietuvos sostinės naujų statybų. Basanavičiaus, Subačiaus, P. Cvirkos, Komunarų, Darbininkų ir kitose gatvėse nuo šių metų pradžios jau perduota eksploatacijai 41 pastatas. Miesto gyvenamasis fondas padidėjo 11,200 kv. metrais.

Vilniečiai gavo daug naujų, gerai įrengtų butų. Palyginus su 1946 metais kapitalo investicijos apimtis gyvenamųjų namų statybai išaugo 7 kartus.

Jei Norite Žinoti, Kas
Tikrai Dedasi Pasaulį
Skaitykit *Liaudies Balsą*

Liaudiškose Respublikose

Liaudies švietimas Kinijoje

ŠANHAJUS. — Kinijos Liaudies Respublika pasiekė didžiulius laimėjimus vystant liaudies švietimą. Laikraščio "Czefanzibao" pranešimu, dabar Kinijoje vien tik pradinėse mokyklose mokosi daugiau kaip 55 milijonai žmonių. Tai tris kartus viršija moksleivių skaičių 1946 metais — didžiausią skaičių per visą laikotarpį iki išsivadavimo. Šalies vidurinėse mokyklose mokosi daugiau kaip 3 milijonai mokinių, t. y. beveik pustrėčio karto daugiau, negu 1946 metais.

Komunistų partija ir liaudies demokratinė valdžia atkūrė kelių plačiausiųs Kinijos darbo žmonių masėms mokslą ir švietimą. Siuo metu daugiau kaip 80 procentų šalies pradinė mokyklų mokinių ir 60 procentų vidurinių mokyklų mokinių yra darbininkų ir valstiečių vaikai.

Tvarkoma Bulgarijos Sostinė

SOFIJA. — Bulgarijos sostinės centre sparčiais tempais statomi monumentalūs visuomeniniai ir administraciniai pastatai. Jau šiais metais bus baigti "Partijos namai", o ateinančiais metais — didelis viešbutis, universalinė parduotuvė, elektrifikacijos ministerijos, sunkiosios ir lengvosios pramonės ministerijos pastatai.

Liaudies valdžios metais Sofijoje pastatyta daug gyvenamųjų namų darbo žmonėms. Per 4 pirmojo penkmečio metus miesto liaudies taryba pastatė 1,400 butų. Per tą patį laiką žinybos ir statybiniai kooperatyvai pastatė 2,300 butų. Ateinančiais metais bus perduota eksploatuoti daugiau kaip 2 tūkstančiai butų.

Dabar visi Sofijos gyvenotojai naudojami nemokamu medicininu aptarnavimu.

Mieste veikia 22 poliklinikos. Neseniai atidaryti nauji gimdymo namai, pirmoji miesto ligoninė, pirmoji chirurginė ligoninė. Atidaryta 19 naujų miesto ambulatorijų.

Sostinėje plečiamas miesto transportas, išnyko nešvarūs, apiešti miesto parkai. Čia nutiestas naujas vandentiekis ir kanalizacijos linijos. Per pastaruosius septynerius metus Bulgarijos liaudies valdžia atliko tiek Sofijos miesto tvarkymo darbų, kiek monarchiniai - fašistiniai valdžios organai buvo padarę per 25 metus.

(ELTA)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kana. toj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: **EMPIRE 6-4358**

BUS DAUGIAU TOKIŲ NUSIVYLIMŲ

Pranys Alšėnas skundžiasi Tėviškės Žiburiuose, kad jo lūkesčiai 1953 metais neišsipildė. Daugiausia, kaip matyti, jis laukė J. Stalino mirties. Bet demokratinis pasaulis nepasinaudojęs tuomi savo tikslui pasiekti. Jis nemažiau nusivylęs ir prezidento Eisenhowero "era". Veltui jie pavadinę jį "prezidentu išvaduoju". Iki šiol jis dar nieko ypatingo neatlikęs.

Klaidingai Pranys mano, kad "demokratinis pasaulis" nieko nepadarė po Stalino mirties. Jis išleido milijonus dolerių savo pastangoms. Bet jos nuėjo niekais. Gyvenimas parodė, kad vienas asmuo, kaip jis svarbus būtų, dar ne viskas. J. Stalinas buvo autoritetas, bet ne jis vienas vedė Tarybų Sąjungą nauju keliu. Kurie manė, kad jam mirus subyrės ir tarybinė valdžia, buvo labai naivūs žmonės.

Pasaulyje vyksta socialė evoliucija, dažnai pajvairinama socialių revoliucijų. Ši evoliucija ir pasireiškiančios revoliucijos iškelia lyderius, o ne lyderiai evoliuciją ar revoliucijas. J. Stalinas buvo gabus žmogus, puikiai suprato socialio progreso įstatymus, bet jis jų nesukūrė. Paskutinis jo veikalas yra puikiausias įrodymas, nes jis jame ragina veikėjus pažinti nesugriaunamus socialio progreso įstatymus.

Eisenhoweras yra autoritetingas žmogus, bet jam pavestos pareigos rūpintis nykstančios sistemos reikalais. Jis bando gelbėti ją sulyg savo išgalės. Bet ne jam pasukti progreso ratą atgal. Pasaulis negrįš atgal.

LAIKAS PRADĖTI RŪPINTIS

Kanados Taikos Kongresas šaukia suvažiavimą sausio 30 ir 31 dienomis. Jis įvyks Toronte. Ką Kanados lietuvių organizacijos daro? Ar jau apkalbėjo jo reikšmę? Ar svarstė reikalą dalyvauti jame?

Teisybė, mūsų organizacijos neskaitlingos, didelio vaidmens nevaizina, bet taikos judėjimas susideda ne tik iš didelių, bet ir mažų organizacijų. Jame veikia ne tik mažos organizacijos, bet ir individualai. Tad dalyvavimas suvažiavime svarbus visiems, kaip didelėms organizacijoms, taip ir mažoms ir pavieniams.

Sekančiuose susirinkimuose apkalbėkite šio suvažiavimo reikalą ir išrinkite atstovus. Kur negalima pasiųsti savo atstovo (dėl toumo ir lėšų), prisidėkit prie kitų organizacijų.

Taika yra visų reikalas.

SVARBUS LIAUDIES BALSO VAIDMUO

Dorothy Thompson, plačiai žinoma amerikiečių žurnalistė ir kolumnistė, barasi ant amerikiečių, kurie nori išmesti iš knygynų marksistinę literatūrą, persekioti žmones, kurie nori susipažinti su marksizmu. Girdi, kaip žmogus gali žinoti, ką daryti, jei jis nežino, kas tas komunizmas yra, ko jis siekia. Kanadoje irgi atsiranda žmonių, kurie norėtų sunaikinti laisvą spaudą, marksistinę literatūrą.

Pažangi spauda, marksistinė literatūra reikalinga ne tik tam, kad socializmo oponentai galėtų pažinti savo oponentus. Ji dar labiau reikalinga tam, kad žmonės galėtų visapusiai diskutuoti gyvenimo problemas, ieškoti geresnių gyvenimo sąlygų, ginti taiką ir demokratinį progresą.

Tose šalyse, kur laisva, pažangi spauda ir literatūra buvo sunaikinta, išgalėjo fašizmas ir nacizmas. Amerikoje dar tik einama prie to, bet jau darosi karšta visiems laisvesnių pažiūrų demokratams. Jei taip bus, tai bus pavojinga prisipažinti, kad pritarei Rooseveltto politikai.

Pažangi spauda ir literatūra yra būtina reikalingas demokratijos ginklas. Tai priešakinis ginklas. Kada šio ginklo nebelieka, tuomet nebeatsilaiko ir kiti. Tas yra gy-

KAS NAUJO PASAULYJE

Tarybų Sąjunga įgaliojo savo ambasadorių Washingtono Georgi M. Zarubiną turėti preliminarinius pasitarimus atominiais klausimais.

Prieš tai Amerikos ambasadorius Maskvoje Bohlen kalbėjosi su Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministriu Molotovu.

Manoma, kad pats valstybės sekretorius Dulles turės pasikalbėjimą su Zarubinu pirma negu jis išvyks į Berlyną, kur įvyks keturių didžiųjų užsienio ministerių konferencija.

Visas pasaulis susidomėjęs dviejų didžiųjų susiartinimu atominis klausimu.

Amerikos ambasadorė Italijai Clare Boothe Luce parvažiavus raportavo Amerikos autoritetams, kad Italijoje gali laimėti komunistai.

Ji ragino Ameriką teisti pagalbą Italijai ekonominiai ir militariniai. Jei parama nebus tęsiama, sako ji, tai tikrai laimės komunistai.

Ir Italijoje, kaip ir Francijoje, vyriausybės nebepali ilgai pabūti. G. Pellos valdžia šiomis dienomis rezignavo ir dar nežinia, kaip greitai bus surastas kitas premjeras.

Prezidentas Eisenhoweras savo kalboje drąsino Amerikos biznierių. Girdi, depresijos nebus.

Visos vyriausybės jėgos būsiančios pakinkytos į darbą, kad palaikytų gerlaiki.

Jis kartojo "welfare", "government services", "sound planning", "aggressive enterprise" ir kitokius abstrakčius išsireiškimus ir ragino pasitikėti Amerikos ateitimi.

Ateitis parodys, kiek galima pasitikėti prezidento užtikrinimais.

Britanija siūnia komisiją Britų Gvijanon tyrinėti padėties tenai. Ji nori patirti, ar teisingai pasielgta suspenduojant konstituciją, paleidžiant žmonių rinktą seimelį.

Progresyvi liaudies partija, kuri buvo prie valdžios, paskelbė, kad ji nekooperuosis su minima komisija, kadangi jos užduotis esanti nubalinti tą nedemokratišką britų pasielgimą.

Bugandos karaliaus, kurį britai nusodino nuo sosto ir atvežė Anglijon, bėdos dar nepasibaigė.

venimo įrodyta daugelyje šalių.

Liaudies Balsas yra priešakinis demokratijos ginklas Kanados lietuvių tarpe. Štai kodėl turi juo rūpintis visi demokratijos ir taikos mylėtojai.

Jis nusiskundė, kad Londone jo neįsileido į prabangų apartamentą dėl to, kad jis ne baltųjų rasės.

Apartmento savininkas, tačiau, sako, kad jie nepriešingi, kad tas karaliukas be sosto apsigyventų jų apartamente.

Brazilija nebenori atnaujinti sutarties, pagal kurią duodamas palengvinimas importui iš Kanados. Ir už tai, matyti, negalima daug kaltinti Brazilijos.

1952 metais Brazilija importavo iš Kanados už \$81,367,000, o Kanada gražon iš Brazilijos importavo už \$35,103,000.

Penki metai atgal, kada buvo pasikėsinimas nužudyti Walterį Reutherį, tuomet buvusį auto darbininkų unijos prezidentą, jis įtarė komunistus. Bet dabar paaiškėjo, kad pastarieji nieko su tuo bendra neturėjo.

Suimti keturi asmenys, iš jų vienas kanadietis, ir kaltinami tuo pasikėsiniu ant Reutherio gyvybės.

Visi yra šmugelninkai ir raketieriai. Savo sumetimais ar kieno pasamdyti, jie norėjo pastoti kelią unijai.

Du iš jų darė didelį pelną iš senos geležies supirkinėjimo.

Australijoje įvyko britų komonvelto finansų ministerių konferencija, kurioje buvo pabrėžta, kad britų šalys nori iš amerikiečių ne pagalbos, o kooperacijos prekyboje.

Kitaip sakant, jos nori, kad Amerika daugiau pirktų pas jas.

Amerika nori sujungti į "apsigynimo bloką" Pakistaną, Turkiją ir Iraką. Diskusijos tuo reikalu eina jau keli mėnesiai.

Indija tokiame kaimynų blokavimui apie Indiją neprietaria. Galima tikėtis, kad ji dėl to susiartins su Kinija ir Tarybų Sąjunga.

Atžagareiviai nori įbauginti premjerą Nehru, būk Indijos komunistai darą planus paimti galią Indijoje.

Sudane susidarė parlamentarinė vyriausybė su premjeru Ismail Al Azhari priešakyje. Jis yra tautininkų lyderis, kurį britai vienu tarpu buvo įmetę į kalėjimą. Jis mokslą ėjo amerikiečių uni-

versitete Beirute, Lebanone.

Jo partija yra proegiptiška, bet ar ji sieks susijungimo su Egiptu, dar nežinia. Manoma, kad Sudanas greičiausiai norės būti neprigulminga valstybė.

Įdomus dalykas paaiškėjo sąryšyje su sulaikymu Floridoje dviejų Toronto universiteto studentų.

Dalyką beaiškinant, pasirodė, kad jų pavardės įtrauktos į "nepageidaujamų" sąrašą. Ir tas įvykę per "klaidą", kadangi ir konservatai vadinasi progresyviais.

Klausimas lieka, ar ir ponas Drew, progresyvių konservatų lyderis, kaip ir tie studentų lyderiai, yra toj juodoj knygoj?

Ar neprisieis konservatams numesti tą žodį ir pasivadinti konservatyviškais konservatais.

Vakarų Vokietijos premjeras Adenaueris svarstas profesorius Ericho Kaufmano planą susitarimui su Rytų Vokietija.

Tas planas siūlas pravesti rinkimus abiejose Vokietijose, o išrinktieji atstovai turėtų sudaryti bendrąjį seimą visai Vokietijai, kurs pagamintų konstituciją.

Kol tas viskas būtų pravesta, abiejose Vokietijose veiktų esamos valdžios.

Abejojama, kad Adenaueras sutiktų su šiuo planu.

Amerikos pramonininkai įspėja, kad 1954 metais Amerikoje bus 3,500,000 bedarbių.

Tarybų Sąjungos ambasadorius Anglijai Jakob Malik tarėsi su premjeru Churchillu. Po to jis išvyko į Maskvą.

Eisenhowero valdžia pašalino teisėją Clark iš vyriausio Amerikos teisėjo vietos Vakarų Vokietijoje, kadangi jis buvo paskirtas demokratu.

Prezidentas Eisenhoweras uždraudė milijonui su viršum gelžkeliečių streikuoti. Uždraudimas galios du mėnesius.

Popiežius patvarkė, kad katalikas neatlieka savo religinių pareigų, jeigu jis pažiūri mišią per televiziją. Jis privalo asmeniškai dalyvauti bažnyčioje.

Galima dasiprotėti kodėl. Jau nekarta buvo nusiskundimų, kad žmonės, klausydami mišią per radio, prasėdė namie ir nenuneša savo aukos bažnyčiai.

Pastabos

Pakalbėkim syki apie "ak-sidentus", susisiekimo priemonėse nelaimės.

Radio ir spauda dabar be-voik tik ir tekalba apie nelaimės ore, nelaimės kelyje.

Atrodo, kad kuo toliau, tuo tokių nelaimių daugiau.

Dėl pastarosios ore nelaimės, kurioje žuvo 35 asmenys, anglų džet airlineriui nukritus į Viduržemio jūrą, ypatingai daug kalbama.

Spėjama, kad tas keleivinis orlaivis buvo susabotažuotas. Bandoma tą išaiškinti.

Bet tai ne pirma ir nepaskutinė tokia didelė nelaimė.

Dėl kiekvienos didesnės nelaimės ieškoma priežasčių, sabotazo, bet tyrinėjimai vis paliko tyrinėjimais.

Dabar. Ar galime daleisti, kad tokių didelių nelaimių priežastimi gali būti sabotžas?

Galima.
Nei minutei neturėtume užmiršti, kad kompanijų tarpusavė kompeticija, kad asmeniškai interesai ir siekliai, gobšumas pasigauti apdraustų žmonių gyvybių apdraudą, kerštas ir kita, gali duoti pagrinda sabotazui.

Yra visokių žmonių.
Geriausį pavyzdį duoda imperialistai. Jie dėl savo galios išnaudoti kitus rengiasi kare išžudyti milijonus žmonių!

Tačiau, atrodo, kad didžiausias sabotazninkas bus tai pats žmogus, kuris atsiekė šio stebėtinai aukšto technikos išvystymo ir jį vairuoja.

Atrodo, kad su šiuo technikos išvystymu liko sykiu išvystytos ir tos didžiosios nelaimės. Kiekviena nelaimė turi savo ypatingą priežastį.

Reiks mums prie jų priprasti.

O bedarbė vis tik auga. Ji auga Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose. Ypatingai Jungtinėse Valstijose.

Pagal oficialius duomenis, Jungtinėse Valstijose jau yra virš dviejų milijonų bedarbių. Tai daugiau, negu bet kada pokariniiais metais šiuo laiku.

Unijų oficialiai teigia, kad bedarbių yra daugiau, negu paduoda valdžios pranešimai. Jie ragina prezidentą ir kongresą imtis žygių užkirsti bedarbei kelią.

Tačiau prezidentas ir kongresas yra labiau susiinteresu-savę "sulaikyti komunizma", negu bedarbę.

Indijos premjeras Nehru kalbasi su savo seseria Mrs. Pandit, kuri pastaruoju laiku pirmininkavo Jungtinių

Tautų asemblėjai. Jie matomai svarsto, kokias pasekmes duos Indijai panaikini-mas "neliečiamųjų" kastos.

Ką Kiti Rašo

Pas Juos ir Pas Mus

Mūsų, laisviečių ir vilniečių, kelias sunkus. Reakciniai lietuviški isterikai mus skundžia, boikotuoja. Jokie doroviški įstatymai jiems nerašyti. Bet mes nenusimename, mes nesitraukiam atgal, mes optimistai.

Dabar pažiūrėkit kas dedasi anoj pusėj, pas vadina-mus "tautos vaduotojus". Imu kelis posmus iš "Vienybės", "Dirvos" ir "Keleivio".

L. Dovydėnas šaukia "Vienybėje" (Nr. 51): "Pamė-ginkim nenumirt vidurdienį baisia mirtimi — dvasios paralyžium". "Paralyžius epidemiškai plinta ypač naujųjų atėjųjų eilėse". "Sutemos jau gula ant vartų", dejuoja Dovydėnas.

Dovydėnas dejuoja, kad jų publika neskaityt knygu ir kad jų spauda jau "mėlsvom lūpom ir sunkiai kvėpuoja". Kad kaip, tai "mes eisim po velnių", pranašauja desperacijon įpuolęs Dovydėnas.

Nusiminimas, nusivylimas ir kryžiai.

Bronys Raila taip įsisavino Jeremijošiaus giesmę, kad barimasis dejavimas virto jo specialybe.

Clevelandiškieji "Dirvoj" (Nr. 52) Raila, liūdėsio apimtas, klausia: "Dėl ko laik-raščiai riejami? Dėl ko tariami metų metais ir nesu-sitariama? Dėl ko net šmei-žiamasi ir koliojamasi?"

Išrodo, kad "tautos va-duotojas" skendėja neišgy-

Kaip jiems tas pavyks, pa-matysime.

Z. J.

domoj psichopatologijoj.

Raila pripažįsta, kad eiliniai lietuviai žiūri į juos labai prastai ir štai ką apie juos sako: "Matyt, visi jie dantuoti ir raguoti. O gal ir žulikai tik beuostantieji, kur daugiau vado garbė, o ypač pinigėlio kvepia".

Jie taip susipainiojo ir susiriejo savam labirinte, kad išieties nebeatomo.

Paimkim "Keleivį". Tautininkų žurnaliuką "Karij" "Keleivis" vadina "vieša spiaudykla."

Mat, koks tai asmuo parašė "Kary", kad "socialistai yra gatviniai banditai, šlykštūs veidmainiai, gašlūs sadistai apgavikai, kruvini barbarai".

"Keleivis" piktinasi, "Karij" vadina spiaudykla ir iš savo pusės atmieruoja smetoniniams karininkams at-tinkamą porciją dumblo.

Bet tas pats "Keleivis", tame pačiame numeryje (Nr. 51) korespondencijoje iš Cambridge, Mass., biauriai denuncijuoja "raudonuosius simpatikus". Vadinasi pučia į tą pačią smetonininkų dū-dą.

Čia patys savo tarpe edasi kaip šunys ir tuo pačiu atsikvėpimu, vėl vieningai staugia prieš raudonuosius.

Koks sugedimas, koks supuvimas!

Tai matot, kaip išrodo tik-rasai veidas tų ponų, kurie sykiu su Kerstenu nori susikraut Lietuvą į savo "lais-vąjį maišą".

Jie patys išrašo sau paliu-dijimą ubagystės ir politinio bankrūto. — L. Pruseika.

—o—

Dėl Eisenhowero

Pasiūlymo

Suprantama, susitarimas dėl atominio ginklo uždrau-dimo ir dėl nustatymo efektyvios tarptautinės kontro-lės šio uždraudimo vykdy-mui turėtų dar didesnę reikš-mę, negu Ženevos Protoko-las. Bet net Susitarimas dėl atsisakymo panaudoti ato-minį ginklą turėtų esamame etape didžiulę reikšmę.

Kai kurie buržuazinės spaudos organai, konkrečiai, Londono "Taims", pasisa-kydamas prieš tarybinį pasiū-lymą dėl atsisakymo naudoti atominį, vandenilinį ir ki-tus masinio naikinimo gink-lus, miglotai pareiškia, kad prezidentas Eizenhaue ris "ketino užtikrinti veiksming-esnes garantijas prieš ato-minio karo grėsmę". Tačiau, ir labiausiai norint, negali-ma rasti nė mažiausios už-uominos apie tas "veiksming-esnes garantijas" nei presi-dento Eizenhaue rio 1953 me-tų gruodžio 8 dienos kalbo-je, nei vėlesniuose JAV va-dovaujančiųjų veikėjų pa-reiškimuose.

Kaip yra žinoma, Eizen-haueris pasiūlė, kad valsty-bės, turinčios atominį gink-lą, perdavinėtų panaudoti taikiems tikslams "kažko-kią" nedidelę savo normalio-jo urano ir skaidomųjų me-džiagų atsargų dalį tarptau-tiniam organui, kuris būtų Suvienytųjų Nacijų Organi-zacijos egidoje.

Eizenhaue rio pasiūlymas dabartiniu jo pavidalu nesu-stabdo didėjančios atominio ginklo gamybos. Jis neapri-boja galimybės naudoti šį ginklą. Eizenhaue rio pasiū-lymas turėtų, žinoma, kitą reikšmę, jeigu jį būtų padik-tavęs pripažinimas, kad bū-tinai reikia uždrausti atomi-nę bombą ir kitus masinio naikinimo ginklus.

Visiška aišku, kad "veiks-mingiausia garantija", apie kurią kalba "Taims", būtų priimti tokį nutarimą, kuris pašalintų atominio karo grėsmę ir leistų panaudoti taikiems tikslams ne "kažko-kią" nedidelę dalį skaidomų-ųjų medžiagų atsargų, o visą atominę energiją.

Kad būtų pasiektas šis di-dis kilnus tikslas, šalių, ku-rias tai ypatingai liečia, val-s tybiniai veikėjai turės padė-ti rimtas, nuoširdžias pastan-gas. Ir šis tikslas bus pasiek-tas tuo greičiau, juo daugiau valios ir noro bendradarbiau-ti parodys suinteresuotosios pusės. Ryšium su tuo nega-lima nepažymėti, kad tarybi-nis pasiūlymas žymiai pa-lengvina šio uždavinio spren-dimą. Pasiekimas tarptauti-nio susitarimo dėl išklmingo ir besąlygiško įsipareigojimo nenaudoti atominio, vande-nilinio ir kitų masinio naik-i-nimo ginklų būtų svarbus žingsnis kelyje į visišką šių

ŠYPSENAS

Braugės Žedžiai

Trys berniukai bežaisdami pradėjo kalbėti apie savo tėvus. Vieno tėvas buvo gydy-tojas, kito advokatas, o tre-čio pastorius.

"Mano tėvas uždirba daug pinigų ir labai greitai," pradėjo girtis gydytojo sūnus. "Nueina į ligoninę, padaro operaciją ir už tai kartais gauna \$500."

"Mano tėvas," tarė advo-kato sūnus, "pralenkia ir ta-vo tėvą. Jam užtenka nuei-ti į teismą, pakalbėti kokį laiką ir gauna bent \$1,000."

"Tai vis niekis", pradėjo pastoriaus sūnus. "Mano tėvas nieko neveikia visą sa-vaite, bet sekmadienį jis kal-ba bent 20 minučių ir už tai parapijonys jam sumeta tiek, kad trys vyrai nepane-ša."

Svarbi Priežastis

Parapijos klebonas nutarė užėiti pas vieną porą, kurią jis sutuokė, bet kuri jau ge-ras laikas nebesilanko baž-nyčioj.

"Atėjau pasiteirauti, ko-dėl nebesilankote bažnyčio-je", pradėjo jis teirautis. "Ar jūs nenorite eiti į dangų po mirties?"

"Taip," atsako vyras. "Ge-riau eiti į pragarą."

"Kaip tai? Kame priežas-tis?"

"Todėl, kad klebonas sa-kei, jog mano uošvė nuėjo tiesiai į dangų."

ginklų išėmimą iš apsigink-lavimo, nustatant griežtą tarptautinę kontrolę, užtik-rinančią, kad bus vykdomas susitarimas dėl uždraudimo naudoti atominę energiją ka-riniam tikslams.

Tuo būdu Tarybinės Vy-riausybės pasiūlymas igali-na be tolesnių atidėlojimų sukurti rimtą, sulaukanti veiksnį atominio, vandenili-nio ir kitų masinio naikinimo ginklų naudojimui. Šio pasiū-lymo įgyvendinimas tučtuojau sumažintų tarptautinį i-tėmpimą ir rimtai palengvin-tų išspręsti atominio karo pavojaus visiško pašalinimo klausimą.

Tarybinė liaudies ryžtingai remia Tarybinės Vyriausy-bės pasiūlymą. Ji yra įsitiki-nusi, kad karo grėsmė gali ir turi būti pašalinta, esant ge-rai valiai ir norui apsvasty-ti pribrendusius tarptauti-nius klausimus, kurių tarpe klausimas dėl žmonijos išgel-bėjimo nuo naujo pasaulinio karo baisybių užima žymiau-sią vietą.

Šių klausimų išsprendimas neabejotinai padės sustiprin-ti taiką ir pagerinti tarptau-tinį bendradarbiavimą. — Pravda, gruodžio 26.

Kelias į Taiką Europoj

Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies Rūmų Prezidiumo Laiškas Prancūzijos Nacional. Susirinkimui

BERLYNAS. — Agentūra ADN perduoda visą tekstą Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumo laiško Prancūzijos Nacionaliniam susirinkimui.

Laiške rašoma:

“Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmai ir visi taikingieji vokiečiai taip pat jaučia tą būgštavimą, kuris didėjančiu mastu pasireiškia Prancūzijos visuomenėje ryšium su grėsmingu įvykių vystymusi Vakarų Vokietijoje. Taikingųjų Prancūzijos gyventojų būgštavimas, kad jiems gresia nauja trokštančio revanšo Vokietijos militarizmo agresija, deja, pagrįstas. Todėl Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumas, nuoširdžiai norėdamas prisidėti prie teisingo tautų noro nustatyti tvirtą taiką Europoje ir vadovaujamasis jausmu aukšto atsakingumo už laimingą mūsų vokiečių tautos ateitį, kreipiasi į rinktinis didžiosios prancūzų nacijos atstovus, į Prancūzijos respublikos Nacionalinio susirinkimo pirmininką ir deputatus.

Nors nuo fašistinės Vokietijos valstybės sutriuškinimo momento praėjo tik keleri metai, Vakarų Vokietija, Jungtinių Amerikos Valstijų agresyviųjų sluoksnių aktyviai remiama, priešingai vokiečių tautos valiai, vėl ginkluojasi. Politikai-revanšistai, kaip p. Adenaueris ir hitleriniai generolai, kaip karinis nusikaltėlis Keselringas, visapusiškai ruošiasi sudaryti naują vermachtą.

Jau dabar militaristiniai sluoksniai vakarų Vokietijoje atvirai pareiškia apie savo revanšistinius planus, kurie

aukreipti taip pat ir prieš Prancūziją. Tuo tarpu kai Hitleris vykdė agresiją prieš Prancūziją su “naujosios tvarkos Europoje” šūkiu, Adenauerio vyriausybė dabar vykdo tą politiką “Europos politinės bendrijos” ir “Europos gyvybinės bendrijos” ženkle, kas reiškia ne ką kitą, kaip Prancūzijos ir kitų Vakarų Europos šalių pajungimą Vakarų Vokietijos militaristams, kuriems vadovauja Jungtinės Amerikos Valstijos.

Politikai-revanšistai Vakarų Vokietijoje vėl reikalauja aneksuoti dalį Prancūzijos respublikos teritorijos ir, visų pirma, Elzasą ir Lotaringiją. Bonos vyriausybiniams organams tiesiogiai vadovaujant, Elzase ir Lotaringijoje kurstomas separatinis judėjimas. Fašistinių karininkų vadovaujama Vakarų Vokietijos šnipų organizacija su Gelenu priešakyje varo savo nusikaltamą veiklą ne tik prieš Rytų Europą, bet taip pat ir prieš Prancūziją. Vis atviriau Vakarų Vokietijos vyriausybinių partijų spaudoje skleidžiami įžeidžiantieji ir priešiški pareiškimai prieš prancūzų tautą. Bonos vyriausybė nesilauna mėginusi primesti Prancūzijos respublikai bet kuriais aplinkybėmis Paryžiaus karinę sutartį.

Mes, demokratiškai nusiteikę ir taikingi vokiečiai, smerkiame tos avantiūristinės politikos tikslus ir metodus todėl, kad ji veda į sunkius padarinius vokiečių tautai.

Anksčiau pateiktieji duomenys įtikinamai liudija, kad tautų suverenumui, ypač prancūzų tautos suverenumui, gresia rimtas pavojus iš Vokietijos militarizmo pusės. Tas pavojus pasidarys dar rimtesnis, jeigu Vakarų Vokietijos valdantieji sluoksniai turės ginkluotąsias pajėgas, vadovaujamas tų karininkų, kurie dar prieš 10 metų vadovavo Hitlerio fašistinei intervencionistinei kaštuomenei Prancūzijoje.

Kartus istorijos patyrimas įrodė, kad vokiškasis militarizmas visuomet grasi Vokietijos kaimyninėms šalims, o taip pat saugumui ir taikai Europoje. Vakarų Vokietijos militaristų planas yra “Europos gynybinės bendrijos” ženkle sudaryti Vakarų Europoje fronto liniją ir atskirti Prancūziją, Belgiją, Olandiją ir kitas Vakarų Europos šalis nuo kitų Europos šalių.

Kasdien darosi aiškiau, kad svarbiausias Europos armijos formavimo tikslas yra kaip tik sudaryti reguliarias Vakarų Vokietijos ginkluotąsias pajėgas. Bonos valstybės calyvavimas Europos armijoje suteikia vokiškajam militarizmui galimybę naujos agresijos prieš taikingąsias tautas, tame tarpe ir prieš Vakarų šalių — Vokietijos kaimynų vakaruose — tautas. Bonos militaristai tikisi su sutarties dėl “Europos gynybinės bendrijos” pagalba įveikti Prancūziją į naują avantiūrą, kuri mūsų abiem tautoms reikėtų tikrai skurdą, vargus ir naujas beprasmiškas aukas.

Suprasdamos tą pavojų, Europos taingosios jėgos, kuo ryžtingiausiai smerkia siekimą sudaryti “Europos armiją”. Jų ryžtingas išstojimas prieš Bonos valstybės remilitarizavimą, ypač prancūzų tautos kova, yra neįkainuojama pagalba taip pat taingosioms Vokietijos jėgoms.

Todėl patriotinės jėgos stoja visų pirma prieš sutartį dėl “Europos gynybinės bendrijos”, nes ji ne tik ne

padeda nustatyti taikius ir gerus kaimyninius santykius tarp prancūzų ir vokiečių tautų, kas atitinka tiesioginius abiejų tautų gyvybinius interesus, bet sukelia naujų karinių konfliktų tarp Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos pavojų.

Todėl bendri vokiečių ir prancūzų tautų interesai taikos išsaugojimo ir gerų kaimyninių santykių nustatymo srityje reikalauja, kad sutartis dėl vadinamosios “Europos armijos” būtų atmesta. Tuo pačiu iš karto atsivertų palankios galimybės pasiekti savitarpio supratimą tarp didžiųjų valstybių dėl priemonių taikai Europoje išsaugoti bei užtikrinti, kam visų pirma reikalinga taikai išspręsti Vokietijos klausimą. Taikos sutarties sudarymas su taikinga ir demokratine Vokietija žymiu mastu atitiktų teisingus, ypač prancūzų tautos, saugumo interesus.

Mes esame tos nuomonės, kad Prancūzijai saugumas taip pat gali būti užtikrintas tikta esant savitarpio supratimui tarp Europos valstybių, ypač su Tarybų Sąjunga, siekiant ir rimtai norint sumažinti tarptautinį įtempimą.

Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybė sutinkamai su teisingais taikingosios vokiečių tautos norais visuomet laikė vienu iš savo svarbiausių uždavinių nustatyti draugiškus santykius su prancūzų tauta.

Atsižvelgdamas į didelę atsakomybę už taikos užtikrinimą, Vokietijos Demokratinės Respublikos prezidentas Vilhelmas Pikas pareiškė 1952 metų lapkričio 12 d., jog Vokietijos Demokratinė Respublika, iš savo pusės, niekad nepažės, kad Vokietijos pusė kada nors vėl kad būtų prieš prancūzų tautą.

Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumas šiuo būdu išreiškia savo nuomonę, kad savitarpio supratimas tarp Prancūzijos ir Vokietijos tautų, pagrįstas savitarpiniu jų suverenumo pripažinimu, yra galimas ir turi didelę reikšmę saugumo stiprinimui ir taikos nustatymui Europoje.

Toks savitarpio supratimas, be abejo, susilauktų visų taikingųjų Europos tautų, tame tarpe Tarybų Sąjungos tautų, solidarumo ir paramos.

Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumas ragina Prancūzijos respublikos Nacionalinį susirinkimą suvienyti prancūzų tautos ir taikingųjų jėgų Vokietijoje pastangas, siekiant užkirsti kelią Vakarų Vokietijos, kurioje viešpatauja agresyvios jėgos, persiginklavimo grėmei. Tas bendros kovos būtinumas kyla jau iš to fakto, kad Vokietijos militarizmas kuo rimčiausiai grasina tiek vokiečių, tiek ir prancūzų tautai. Reikia bendrais taikingųjų tautų veiksmais pagaliau padaryti galą beprotiškai Vokietijos militarizmo politikai, kuri per kelis dešimtmečius ne kartą kuo rimčiausiai grasino prancūzų tautos gyvavimui ir atvedavo Vokietiją iš vienos katastrofos į kita.

Mūsų nuomone ir įsitikinimu, mūsų abiejų šalių taingosios jėgos dabar pagaliau turi galutinai padaryti išvadą iš istorijos pamokų — kad reikia laiku stoti prieš Vokietijos militarizavimą ir kad per derybas visais mūsų savitarpio santykių klausimais gali būti nustatyti draugiški, geri kaimyniniai santykiai tarp mūsų tautų.

Kelią į tvirtos taikos nustatymą Europoje Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumas mato netrukus įvyksiančiose didžiųjų valstybių derybose dėl tarptautinio įtempimo sumažinimo ir ypač dėl taikos sutarties sudarymo su taikingąja demokratine Vokietija.

Leiskite mums išreikšti nuoširdžiausią norą suvienyti mūsų abiejų tautų taikos jėgų pastangas šiems aukštesniems tikslams pasiekti!

Su mūsų didžiausios pagarbos užtikrinimu

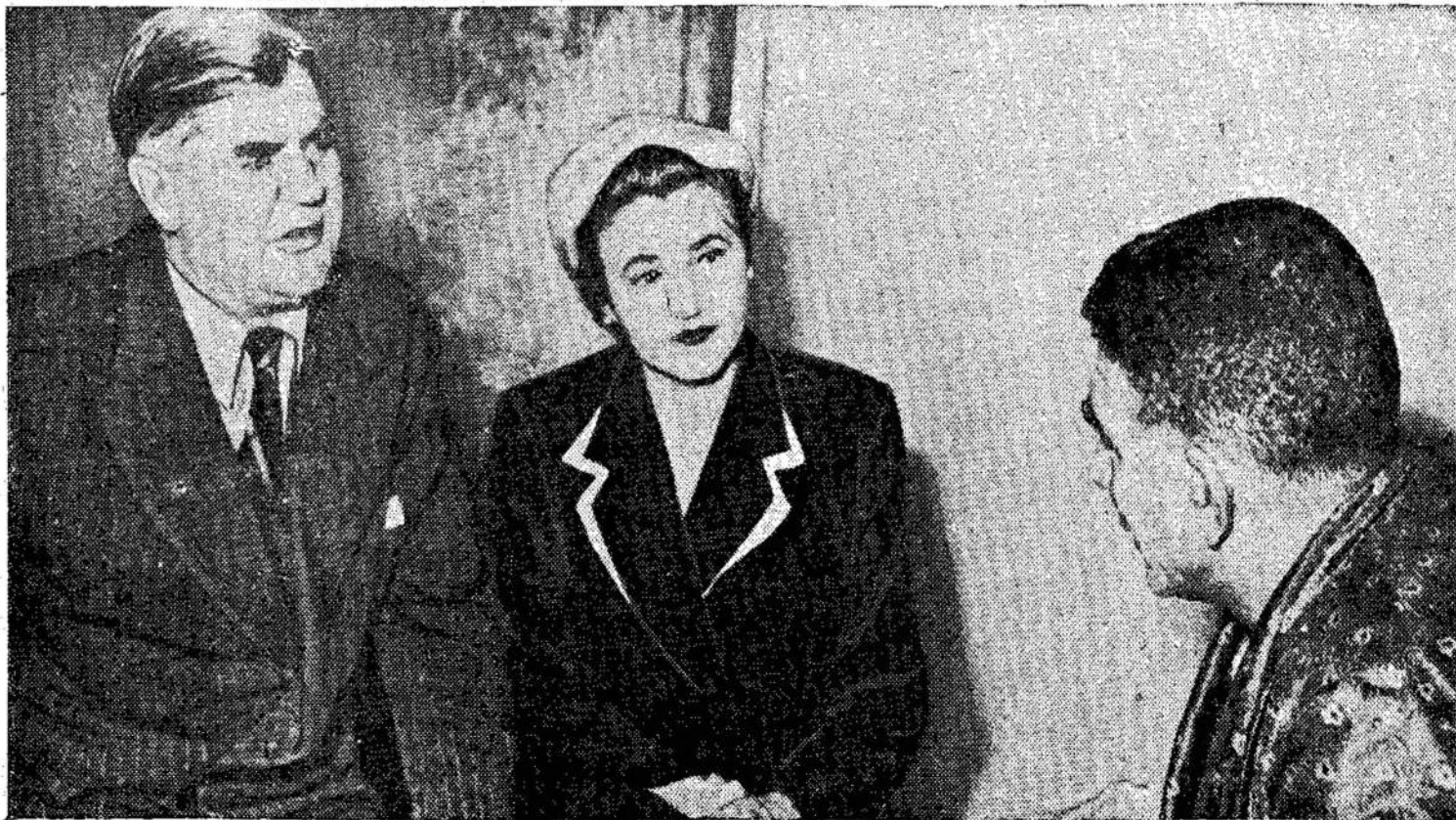
Vokietijos Demokratinės Respublikos Liaudies rūmų prezidiumas

dr. Dikmanas
pirmininkas

Buvo Pilni Namai Dūmų
Bet Jie Greitai Pranyko

LOUISVILLE, Ky. — Moteris įėjusi į namus išvydo dūmus ir pašaukė gaisrininkus, bet kada gaisrininkai atvyko, dūmų jau nebebuvo.

Paklausta, kur tie dūmai dingo, moteris paaiškino, kad jos akiniai buvo aprasoje ir jai pasirodė, kad namas pilnas dūmų.

Aneurin Bevan ir jo žmona Jennie Lee. Jie lankosi Egip-

te. Juos buvo atlankęs Egip- to prezidentas generolas Na-

guib. Aneurin Bevan dažnai darbi-
tituluojamas kaip kairiųjų nuolat auga.

Jo įtaka

Nau

Laiko antro darė di-
loje.
torontie
esancia
sevičier
jintų pu
tų auk
naujas
ir laim
rajonų.

Iš tre
eitosis
dviem
rinktų
vieniai
jindami
mė laik
silaikyr
no va
Winnip
nešė, k
tiniam

Ketvi
laike pr
rė didži
mi apie

Po pe
kos vėl
pė mon
artėja
pildymo
jie ruoš
didelio
mi prak
kus.

Liauc
Čikagos
burn, M
liepė pr
numera
kų. K
skaityt
jindami
siuntė
naują p

Iki se
gauta s
Iš pi
prenum
kų.

Iš an
prenum
aukų.

Iš ti
prenum
kų.

Iš ket
prenum
kų.

Iš JA
ratų ir

Bend
gauta 5
tos ir S

Vajin
išsirikia

Toront
Montre
J. Astyl

Čikagos
Brookly

A. Bern
F. Imbr
Olga Gr
M. Deed

T. Varn
A. Grin
J. Misev
J. Bruzė
R. Niau

Kaip Eina Vajus

Naujų Skaitytojų ir Aukų Kvotos Dar Neišpildytos

Laike praeitos savaitės antro rajono vajininkai padarė didelį šuolį vajuos veikloje. Ypatingai pasižymėjo torontiečiai su jų priešakyje esančia vajininke E. Laurusevičiene. Jie, apart atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų, pridavė septynias naujas prenumeratas, kuomi ir laimėjo pirmenybę tarpe rajonų.

Iš trečio rajono laike praeitos savaitės M. Deedas net dviem atvejais prisiuntė surinktų aukų, taipgi keli pavieniai skaitytojai atsinaujindami prenumeratas, parėmė laikraštį, bet neužteko atsilikimui prieš antro rajono vajininkų didį šuolį. Winnipegiečiai laiškuose pranešė, kad jie ruošiasi paskutiniam vajuos šūviui.

Ketvirto rajono draugai laike praeitos savaitės padarė didžiausią šuolį prisiųsdami apie \$80 aukų.

Po poros savaitių pertraukos vėl labai gražiai atsiliepi montrealiečiai. Jie visai artėja prie aukų kvotos išpildymo. Kaip spėjama, tai jie ruošiasi prie paskutinio didelio vajuos šūvio ir tuomi pralenkti Toronto vajininkus.

Liaudies Balso draugai iš Čikagos, Rochesterio ir Auburn, Me., irgi gražiai atsiliepi prisiųsdami naujų prenumeratų, atnaujintų ir aukų. Keletas pavienių LB skaitytojų iš JAV atsinaujindami prenumeratas, prisiuntė aukų, o vienas jų ir naują prenumeratą.

Iki sausio 11 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 3 naujos prenumeratos ir \$577,75 aukų.

Iš antro rajono 26 naujos prenumeratos ir \$1,225.15 aukų.

Iš trečio rajono 8 naujos prenumeratos ir \$423.00 aukų.

Iš ketvirto rajono 5 naujos prenumeratos ir \$333.20 aukų.

Iš JAV 10 naujų prenumeratų ir \$289.20 aukų.

Bendrai laike šio vajuos gauta 52 naujos prenumeratos ir \$2,858.30 aukų.

Vajininkai pagal punktus išsirikia sekančiai:

Toronto vajininkai	11,671
Montrealo vajininkai	8,757
J. Astylienė, Hamilton	2,327
Čikagos vajininkai	1,675
Brooklynietis	1,365
A. Bernot, Windsor	1,125
F. Imbrose, Pt. Arthur	1,040
Olga Grinkus, Vancouv.	625
M. Deedas, Red Lake	625
T. Varnelis, Kapuskas.	610
A. Grinkus, Vancouper	600
J. Misevičius, Vancouv.	490
J. Bruzga, Blairmore	408
R. Niaura, Dedham	375

E. Ginkuvienė, Wnpg.	350
Bostonietis	300
P. J. Anderson, Rochest.	285
V. W. Smith, Atikokan	280
J. Sklenys, Port Arthur	260
O. Marozienė, Waterb.	245
A. Diksonas, Winnipeg	240
J. Makštelė, Pr. George	234
W. Crich, Vancouver	180
A. Deltuva, H. Haward	175
L. Balchunas, Red Lake	160
F. Kazokas, Lethbridge	160
A. Apšegienė, Auburn	100

Ir 24 kiti vajininkai, turintieji po mažiau kaip 150 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė.

Vajuos pabaiga čia pat, o dar esame gana toli nuo atsieikimo vajuos kvotos. Pradedant vajuos žymėjome, kad Liaudies Balso padėtis nusako būtiną reikalą vajuos kvotas, gauti 100 naujų skaitytojų ir sukelti \$3,000 aukomis, išpildyti su geru kaupu. Aukų kvota artėja prie išpildymo ir paskutiniai vajuos šūviai, labai galimas daiktas, kiek viršys kvotą.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

E. Laurusevičienė, Toronto, pridavė šešias naujas prenumeratas, keletą atnaujintų ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Kvietkelė ir Žekauskas po \$2.00 ir vienas rėmėjas 50 centų. Minėtas naujas prenumeratas užrašė sekančiai E. Laurusevičienė tris; J. Valaitis, J. K. ir J. Grigaliunas po vieną.

A. Sāmuolis, Chicago, Ill., prisiuntė nuo Chicago vajininkų naują prenumeratą, keletą atnaujintų ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: R. Samulionis, J. Juodaitis ir J. Luobikis po \$1.50.

R. Antanavičienė, Toronto, užrašė ir pridavė naują prenumeratą.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė dar \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: W. Koluba, N. Pamialovski, A. Litvyn, M. Topics, W. Gargol ir J. Lisowsky po \$1.00 ir vienas rėmėjas 50 ct.

Ch. Lendoraičiai, Fern Rock Chaplin, Con., prisiuntė naują prenumeratą.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė nuo LLD 126 kuopos \$50.00 aukų; keletą atnaujintų prenumeratų ir \$18.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Bukis, K. Makarevičius ir S. Dailydonis po \$5.00; A. Stankevich \$3.00.

A. Apšegienė, Auburn, Me., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Kaulakis \$1.50 ir vienas rėmėjas 50 ct. M. Ažuolas, Verdun, Que., paaukojo \$9.00.

P. L. Anderson, Rochester, N. Y., prisiuntė atnau-

bet naujų skaitytojų gavime ypatingai turime pasispausti, neužmirštant ir aukų, kad kvotas reikiamai išpildžius.

Dar iš eilės vietovių LB draugai mažai kas arba niekas neatsiliepė. Prašome nelaukti specialių raginimų. Reikalas rimtas ir būtinas dėl Liaudies Balso išsilaikymo. Nepalikite jį užmirštu.

Vėl primename visiems vajininkams, ypatingai lenktyniuojantiems, kad visi vajuos veiklos rezultatai turi pasiekti LB raštinę ne vėliau sausio 21 d.

Pastaruoju laiku vis daugiau skaitytojų patys atsinaujino prenumeratas ir prisiuntė aukų Liaudies Balso paramai. Tai labai gražus ir kilnus draugų žygis. Linkėtina, kad jų duotą pavyzdį pasektų visi LB skaitytojai. Nelaukite kol vajininkas Jus atklans ar gausite paraginimą atsinaujinti prenumeratą. Darbinikiški laikraščiai galėjo ir gali išsilaikyti tik su savo skaitytojų kooperacija, talka ir pasiaukojimu. Liaudies Balsas laukia iš Jūsų visų talkos ir paramos.

Administracija

jintų prenumeratų ir nuo savęs ir P. Malinausko po \$1.50 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė nuo montrealiečių verduniečių LB vajininkų pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$16.75 surinktų aukų. Aukojo: P. Bizokas \$5.00; A. Armonaitis, J. Brukas, S. Leleckas, J. Pilkonis ir V. Sapkauskas po \$2.00; Joe \$1.50 ir vienas rėmėjas 25 centus.

J. Kraus, Hart, Mich., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir \$2.50 surinktų aukų. Aukojo: A. Wisniauskas \$1.50 ir J. Kraus \$1.00.

J. Palitės, Natal, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Jakstis \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

J. Miliauskas, McKess Rock, Pa., \$1.50;

P. Kishkis, Vancouver, B. C., \$5.00;

V. Dudonienė, Simcoe, Ont. \$2.00;

C. Jaselun, Clyde, Alta., \$2.00;

J. Mitalas, Morathon, Ont., \$2.00;

A. Petkus, Springfield, Alta. \$2.00;

S. Shastak, Rodney, Ont., \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir pasidariusiems Liaudies Balso draugams ačiū.

Administracija

Komet Amerika ištrauks dvigubą viziją iš Pietų Korėjos ginklai bus palikti P. kariuomenei.

Palikimas ir Kultūra

Kartais spaudoj matosi labai keistų ir juokingų palikimų, kaip tai: šuniui ar katei po keletą šimtų tūkstančių dolerių. Kiti palieka savo turta kultūriniais ar labdarybės tikslams.

Taipgi juokinga ir naivu klausytis tarp kalbančiųjų. "Na, Vinciai, kuriems galams tu taupai tuos pinigus. Žiūrėk, tas jau paliko. O kiek tau beliko gyventi." Toks galvojimas klaidingas. Jeigu yra galimybių, geriau ką nors palikti, negu senatvėje ieškoti prieglaudos.

Sistematiškas taupymas yra būtinas, kaip valstybei, taip ir šeimai bei pavieniams. Kapitalistinėj santvarkoj, tačiau, nėra planingos gamybos ir sistemingo taupymo. Žmogus, susitaupeš kelis šimtus tūkstančių ar milijonus, nepasitenkina, vis mažai ir mažai. Taip betaupydamas gauna nervų suirimą, širdies sprogimą ir kitų negerumų. Tuos negeistinus negerumus būtų galima nugalėti arba sumažinti, jeigu turėtume socialę apdraudą nuo nedarbo, ligos ir senatvės. Tada žmogus geriau pavalgytų, geriau išsimiegotų ir tada nervai būtų stipresni ir sveikata geresnė.

Kalbant apie socialę apdraudą, tuojaus tave komunistu pavadina, nes jei ji būtų įvesta, nukentėtų privatus biznis, kaip tai įvairūs apdraudimai bei taip vadamos labdaringos organizacijos. Vienok valdančioji kapitalistinė klasė turės eiti prie tų reformų, kad išvengtų katastrofų. Mes žinome, kad kada Tarybų Sąjunga įvedė aštuonių valandų darbo dieną ir penkių dienų darbo savaitę, kapitalistinė spauda juokėsi, kad jie betinginiaudami badu pastips. Šiandien beveik daugumoj mes ir Kanadoje tą turime. Savaime tas gerumas neatėjo, kapitalistai geruoju nedavė, bet socialės sąlygos veda prie to.

Kapitalistinėj santvarkoj, kaip mes matome, anarchija gamyboj, taupyme, palikime, taip ir kultūroje. Kultūra jau ne kyla, bet puola. Dešimt metų atgal buvo galima matyti kinuose pusėtinai gerų veikalų. Šiandien visai to nesimato. Vien tik gašlioji meilė, gengsterystė ir karai. Žurnalai taip pat tomis pačiomis temomis ir su gašliais paveikslais kiekvienoj knygu parduotuvėj. Ant radijo tiesiog tik nervų gadinimas. Prie "pagražinimo" dar bažnytinės melodijos, tikybinų sektų pamokslininkų verkšlenimai. Pasekmėj to, kultūrinis ir moralinis žmonių būvis eina blogyn. Toronto didmiestis gal bus pavyzdžiu. Kapitalistiniai didlapiai die-

Daugiausia keikiami Amerikos senatoriai William Jenner ir Pat McCarran, specialūs investigatoriai. Aną dieną jie buvo atsibaladoję ir Kanadon pasiklausyti Guzenkos sapaliojimų. Kanados autoritetai teigia, kad Guzenka nieko naujo neturėjo.

na. dienon didžiausiais antgalviais praneša apie bankų apiplėšimus, krautuvų ir privatiškų namų išvagimus, sauzudystes, žmogžudystes. Slaptoji ir viešoji policija nebegali apsidirbti.

Mūsų tautiniame judėjime irgi galima pastebėti ydų. Pavyzdžiui, koncertai jau rengiami su svaiginančiais gėrimais. Reiktų suprasti, kad žmogus sveiku protu jau negali grožėtis menu. Ypatingai metinis spaudos koncertas ar parengimas turėtų būti pilnoj žodžio prasmej kultūrinis. Dabar, atrodo, lyg jautiesi kur kabaretėj ar hotelyje.

Laike metinio koncerto ne tik vietiniai žmonės susirenka, bet ir iš apylinkių. Laike pertraukų gera proga susieiti ir pasikalbėti su senais ir susipažinti su naujais žmonėmis. Kada žmonės susėję rateliais ir vaišinosi, tuomet nėra galimybės ir čia liepa pasidalinimas, o ne susisugavimas.

J. J.

Montrealo žinios

Pirmas žingsnis Laimėtas Klausime Aukštų Taksų

Montrealo mažieji namų savininkai — ir nuomuotojai — ant Naujų metų galėjo lengviau atsikvėpti, kuomet pirmas žingsnis laimėtas prieš miesto administracijos pasikėsiniimą pakelti arti dubeltavai taksus ant namų. Tiesa, pats taksavimo procentas nepakeistas. Nes jei tas būtų daroma, tai pareikalautų svarstymo miesto taryboje. O tarybos nariai (councillors) nebūtų drįsę užgirti tokį žmonių apipilėsimą. Todėl administracija įsakė asesoriams (kurie atsakomingi prieš provincijos seimelį, o ne prieš miestą) pakelti namų vertybę. Šie perkainuodami namus, nusprendė, kad jei namo vertybė buvo, daleskime, \$4,900, tai dabar apkainuota \$9,100 ir ant tos sumos ateinančiais metais turės būti mokami taksai.

Nežiūrint ir šito skymo, miesto gyventojai masiniai pradėjo griežtai protestuoti ir visi lygiai — savininkai ir nuomuotojai — nes jei taip baisiai taksai ant namų bus pakelti, tai neišvengiamai pakils ir stubų rendos.

Akyvaizdoje šio masinio

protesto, miesto valdyba buvo priversta šaukti nepaprastą tarybos narių susirinkimą. Miesto taryba vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria reikalauja, kad Kvebeko provincijos seimelis "užsaldytų" buvusių namų vertybę ir asesoriai negalėtų pakelti jų įvertinimo. Jei provincialis seimelis išklausys miesto tarybos ir žmonių protestų, tai, reikia tikėtis, kad taksai nebus pakelti, bent ne taip jau aukštai, kaip buvo užsimita.

Sąryšij su tuo, miesto gyventojų bruzdėjimas kyla, kad būtų abelnai pertvarkyta savivaldybės sudėtis — gražinta miestui demokratinės teisės. Dabar miesto taryba tikrumoje beteisė. Išrinktieji atstovai, pagal čarterį, pastatyti lygiu skaičiumi su bankų ir trustų paskirtais atstovais. Pati miesto valdyba nėra atsakominga prieš tarybą ar prieš Montrealo žmones. Visa miesto administracija faktinai Duplessio rankose.

Pusė milijono telefonų

Montrealo mieste ir jo apylinkėse, su pabaiga metų, kaip praneša Bell Telephone kompanija, 500,000 žmonių

jau turi įsivedę namuose telefonus ir juos naudoja.

Mieste pirmas telefonas buvo įvestas 1878 metais kovo mėnesį.

Tyčiausiai Sutikti Nauji Metai

Tradicinis žmonių įprotis iškilmingai ir triukšmingai sutikti naujus metus. Neatsilikdavo nuo to ir Montrealas. Tačiau ne šiais (ir ne pereiniais) metais. Jei, pavyzdžiui, New York Times skvere susirinko apie vienas milijonas žmonių, užmiršę savo kasdieninius vargus ir rūpesčius, linksmai ir triukšmingai sutikti naujus metus, tai Montrealas — kur pirmiau būdavo užkimštos žmonėmis gatvės — ant Peel ir St. Catherine gatvių, šįmet vos vienas dežuruojantis policininkas stovėdamas žiūrėjo į tykias gatves ir stebėjo pravažiuojantį vieną kitą apytūstį gatvėkarį.

Kodėl taip tykiai viskas praėjo? Todėl, kad Duplesio valdžia priverstė nuo 10 val. vakaro uždaryti visas pasilinksminimų vietas, net ir paprasčiausias šokių sales ir žmonės neturėjo niekur kitur nueiti, jei nebent vienas pas kitą, savo draugo namuose, užsidarę duris sutikti naujus metus.

Svečiuojasi Čia ir Ten

Kalėdinių - Naujų Metų švenčių proga, kiek korespondentui teko patirti, yra atvažiavę į Montrealą pasisvečiuoti Antanas Simanavičius iš New Yorko, taip pat M. Masiokienė iš Toronto.

Buvo išvažiavę kitur svečiuotis, Jonas ir Helena Adomoniai pas jo seserį į New Jersey, Bronė Džiaugienė su dukrele Jane į Hamilton, Ont., į Pampalaitės vestuves, taipgi ir J. Valinčius; Pr. Šuplevičius, P. Tamošiūnienė ir A. Armonaitienė — į Jungtines Valstijas.

Dar Apie Svečiomasi

Ilgų švenčių proga buvo atvažiavę pasisvečiuoti H. Mitkus su žmona (Nellie Kie-laitė) su savo dviem dukrelėmis, iš New Jersey, pas jos tėvus — Kielus.

Taipgi Irena Kavaliūtė su savo vyru Jack Shaket, iš Kingston, Ont., buvo atvažiavę pas tėvus — Kavalus.

Susiziedavo

Kalėdų dienoje susiziedavo Jannett Čičinskaitė (Mai-kio Čičinsko dukrelė) su anglų tautybės jaunikiu. Neteško patirti kada juodviejų vestuvės įvyks.

Vytautas Skripka (Jurgio ir Pranės Skripkų sūnus), laike švenčių susiziedavo su anglų tautybės mergina. Neteško patirti kada juodviejų vestuvės įvyks.

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus.
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame propečių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums reikalingas Elektrinis Darbas. Sauki-

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

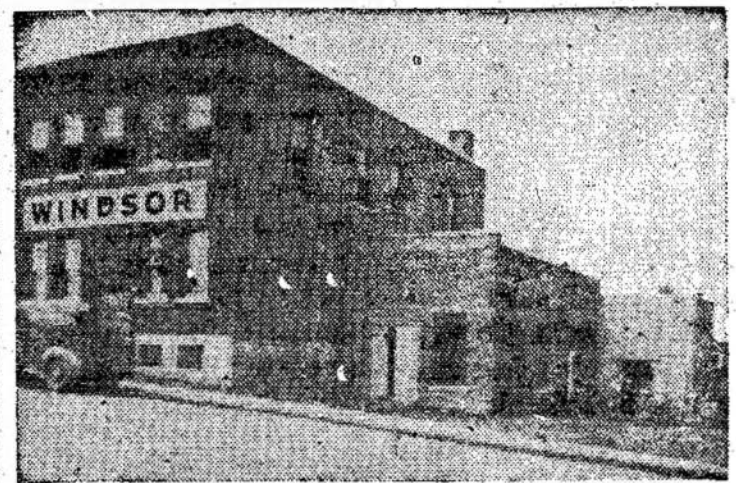
Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Ar

Besileidauksinės sdingsta u gus tams mūsų galv kitos žvai kyla mint gus esi sl apie tolim užpildo er davimas v mases de mūsų Sau spindintį savo dyk milijonus Ir tada k dėl žmog liauti į be erdvėje?

Mes žin ant žemės jos įstaty džai sav skraidyti išmukti n įstatymą.

Ar tas visi žinom kiau daikt tuo toliau tų sunku daiktas, p 5 mylias tų išsivad mosferos saulės su saulės or po 17 kilo galėtų išs temos rib mechanis planetinis labai pap tai duoti lėktuvui a Šią idė romantik

Cleveland nukės, Na mai šven tuves. Jo bet pask

Ar Keliausime po Erdvę

Aleksandras Osipovas

Besileidžiančios saulės auksinės spalvos išblyksta ir dingsta už horizonto. Dangus tamsėja. Aukštai virš mūsų galvų sužiba viena po kitos žvaigždės. Žiūrint į jas kyla mintyje viskas, ką žmogus esi skaitęs ir girdėjęs apie tolimus pasaulius, kurie užpildo erdvę. Mūsų įsivaizdavimas vaizduoja juos kaip mases degančių dujų, kaip mūsų Saulę, arba kaip šaltai spindintį mėnulį, Marsą su savo dykumomis, esančius milijonus mylių nuo mūsų. Ir tada kyla klausimas: kodėl žmogus negalėjo nukeliauti į bent kurią planetą erdvėje?

Mes žinome, kad viskas ant žemės yra po gravitacijos įstatymu. Norint įgyvendinti savo seną svajonę skraidyti po erdvę, jis turi išmokyti nugalėti gravitacijos įstatymą.

Ar tas yra galima? Mes visi žinome, kad kuo smarkiau daiktas yra metamas, tuo toliau jis keliauja. Nebūtų sunku apskaičiuoti, kad daiktas, pradėjęs keliauti po 5 mylias per sekundę, galėtų išsivaduoti iš žemės atmosferos ir tapti vienu iš saulės subjektų, skraidančių saulės orbite. O darydamas po 17 kilometrų per sekundę, galėtų išsiveržti iš saulės sistemos ribų. Tokiu būdu, iš mechaniško taškaregio, tarpplanetinis keliavimas išrodo labai paprastas: reikia tik duoti mūsų erdviniam lėktuvui atatinamą greitį.

Šią idėją pasiūlė francūzų romantikas, Jules Verne, sa-

vo knygoje, "Nuo Žemės iki Mėnulio" ir "Aplink Mėnulį." Kanuolė išsauna ir įkaitintas branduolinis kūnas, skrosdamas sunkią atmosferą, apleidžia žemę... Jeigu mes tikrai galėtume pasiūrėti į tą lėktuvą, keliaujančią didžiausiu greičiu, nežiūrint Vernes teigimo, tarp visokių instrumentų, pamatytume lavonus ir drąsiųjų keliauninkų. Kas atsitiktų su jais?

Apskaičiavimai, remiantis paprastomis mechanikos formulėmis, tuojau išduoda jų mirties paslaptį. Iki pat apleidimo žemės, lėktuvas ar rakieta yra normalioji žemės atmosferoje. Per 4 dešimtąsias sekundes, rakieta, spaudžiama eksplozijos sukeltų dujų, lekia kanuolės vamzdžiu didžiausiu greičiu, pagal Jules Verne, 16 kilometrų per sekundę. Tai šis staigus lėkimas padaro tragišką galą. Tačiau yra gerai žinomas faktas, patirtas kasdieniniame gyvenime, kad kuo didesnis greitis, tuo didesnis spaudimas į žmogaus kūną. Tokiu greičiu lėkdamas, raketos keleiviai jautų 64,000 sykių didesnį spaudimą, negu normaliai. Naudojant kitą būdą, jei žmogus normaliai sveria 187 svarus, tai taip greitai lėkdamas svėrų 5,000 tonų. Gana aišku, kad nei joks žmogaus kūnas negalėtų pakelti tokį spaudimą.

Tokiu būdu, norint keliauti į kitas planetas, neužtenka vien greičio. Reikia žiūrėti, kad tas greitis būtų išvystytas pamažu.

Per amžius žmogus svajonia apie užkariavimą erdvės. Išrodė, kad tos svajonės niekad neišsipildys, kol pradžio 20-to šimtmečio mažai žinomas rusų mokytojas, Konstantinas Tsiolkovskis pradėjo tyrinėti galimybes pasiekti kitas planetas. Jo raštai šiuo klausimu, pirmi tos rūšies, buvo išspausdinti 1903 metais.

Išvada, kurios Tsiolkovskis priėjo, gali būti suformuluota sekančiai: tikrai raketinio pobūdžio lėktuvas gali duoti žmogui galimybę nugalėti gravitacijos įstatymą ir padėti nugalėti erdvę. Tos išvados buvo prieita, kuomet Tsiolkovskis atrado pamatinį raketinio skridimo įstatymo mechanizmą. Jis parodė, kad rakieta įgauna didesnį greitį, kuomet raketos svoris naudojamo kuro svoris suligsta su tuščios raketos svoriu, ir kuomet dujos, susidariusios degant kuroi, yra išmetamos kuo greičiausiai. Ši teorija atidengė galimybę pasiekti didelio greičio, kuris reikalingas prasižviržimui iš žemės gravitacijos (traukos), ir išvystyti didžiausį greitį laipsniškai, kad nesudaryti pavojaus žmogui. Ant galo, rakieta galėtų lėkti erdvėje ir lengvai kontroliuojama.

Iš išvaizdos, rakieta panaši į storą vamzdį, uždengtą galu. Viduj randasi didesnė kompozicija, kuri deginama duoda labai didelį kiekį dujų. Šios dujos veržiasi į visas kryptis. Jų spaudimas į raketos sienas konterbalansuoja, kai tuo pat metu iš lauko nėra spaudimo, kadangi vamzdis kitame gale atviras ir dujos laisvai lekia laukan.

Tai ši nepastovi jėga ir stumia raketą pirmyn. Ją sudaro srovė dujų ir tįsiasi tol, kol yra kuro.

Tsiolkovski nesitenkina tikrai teoretiniu šios problemos sprendimu. Jis išbandė daugelį originalių būsimų erdvinių lėktuvų. Išlaukinė jų išvaizda panašėjo į besparnius paukščius. Didžioji dalis buvo pripildyta skystu kuru ir dujomis. Mažoji dalis buvo dėl keleivių ir reikalingų aparatų dėl saugaus keliavimo. Kūras leidžiamas per pompas į degimo kamerą, kur jis paverčiamas dujomis, kurios didžiausiu greičiu išmetamos pro atdarą galą.

"Galų gale," šaukia tarpplanetinio keliavimo entuziastai, "problema išspręsta". Tad kodėl mes dar nebudavame tokios raketos?

Nelaimei, nėra taip jau nepaprastas dalykas, kaip atrodo. Tiesa, kad raketos teorija teikia mums progą išvystyti didelį greitį. Bet tam reikia išvystyti greitesnį dujų išmetimą. Jei mes norėtume skristi į mėnulį, mums reiktų pasiekti 7-8 mylių per

sekundę greitį, kurs pareikalautų, prie dabartinių sąlygų, 200 kartų daugiau kuro, negu pati rakieta svėrų. Šių dienų techniškai atsiekimai daėjo tikrai iki to, kad kiekvienai tonai laivo reikia 3 tonų kuro. Žinoma, šios kliūtys gali būti nugalėtos naudojant atominę energiją. Yra pamato tikėti, kad su pagalba atominės energijos mes galėtume pasiekti nuo 7 iki 8 mylių per sekundę. Bet būtų klaida manyti, kad pabudavojimas atominės raketos būtų labai paprastas dalykas. Išskyla visa eilė naujų problemų. Čia išskyla klausimas atšaldymo degimo kameros. Taipgi problema apsaugos keleivių.

Bet Tsiolkovskis, viename savo straipsnių, rašė: "Tas, kas šiandien negalima, bus galima rytoj". Pasisekimai su raketomis atidengia didesnes galimybes pasiekti kitas planetas saulės sistemoje.

MONTREALO ŽINIOS

(Atkelta nuo 8 pusl.)

Pagerbti Keršiai

Naujų Metų išvakarėse gražiai pagerbti Antanas ir Kazė Keršiai juodviejų 20-ties metų vedybinės sukakties proga. Kadangi supuolė su Naujų Metų sutikimu, todėl kaip "jaunavedžių", taip ir svečių nuotaika buvo labai graži ir laikas linksmai praleistas, jų pačių gražiai įpuoštuose namuose.

Pagerbti Kauspėdai

Sezoninių švenčių išvakarėse, artimų draugų bei pažįstamų netikėtu "užpuolimu", pagerbti Petras ir L. Kauspėdai, juodviejų 15-kos metų vedybinės sukakties proga.

Serga

Juozas Valinčius buvo susirgęs. Ligonis šios žinios rašymo laiku radosi namie.

Susižeidė

Kazys Kiela sunkiai susižeidė ranką darbavietėje.

Mirė

Po ilgos ir sunkios ligos, sausio 2 d. mirė Katrina Linauskienė (Anuzytė), sulaukusi 63 metų amžiaus. Velionė paliko nuliūdime savo vyrą Kazimierą, sūnų Stasį ir dukterį Suzaną. Palaidota per šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, Cote des Nei-

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygoje, už laikotarpį nuo spalio 1 d. ligi gruodžio 31 d., 1953 metų, padaryta revizija ir atrasta sekančiai:

Pajamų Turėta

Pašalpos fonde	\$582.98
Pomirtinės fonde	142.22
Atsargos fonde	177.79

Išlaidų Turėta

Pašalpos fonde	\$920.75
Pomirtinės fonde	280.00
Atsargos fonde	83.50
Su gruodžio 31 d. 1953 m., Draugijos fonduose buvo sekančiai:	
Pašalpos fonde	\$6,540.71
Pomirtinės fonde	5,722.19
Atsargos fonde	2,172.85

Viso \$14,435.75

Pergalės bonų	10,000.00
Ct. Kom. Kaucijos	550.00

Bendrai viso \$24,985.75

Kontrolės Komisija:

J. Žiulys
J. Grigaliūnas
K. Kilikevičius

Kodėl Nebėra Dinosaurų Ir Kitų Rioplių

Smithsonian Instituto biologas Austin H. Clark aiškina, kad dinosaurai ir kiti didieji riopliai išnykę dėl dulkių.

Apie 70,000,000 metų atgal dėl dažnų išsiveržimų ugnikalnių ir žemės drebėjimų buvo tiek daug dulkių, kad jos užstojusios saulę. O tie riopliai reikalavę daug saulės. Be saulės šviesos jie greitai išnykę.

Amerikiečio multimilijonieriaus Winthropo Rockefellerio žmona, praminta Bobo, jau nesitenkinanti \$5,500,000, o reikalaujanti \$10,000,000 iš savo vyro, kuris ieško perskyrų.

Bobo, kaip žinia yra Barbara Sauleikaitė, Amerikoje gimusi lietuvaitė.

ges kapinėse.

O gruodžio 30 d. mirė neseniai atvažiuavęs lietuvis, Jonas Krikščionaitis, sulaukęs 47 metų amžiaus.

J.—

Clevelando sajamisikos dvykukės, Nancy ir Ellen, linksmam švenčia metines sukaktuves. Jos gimė suaugusios, bet paskui operacijos būdu

buvo atskirtos. Sakoma, kad pirmas atsitikimas, kad sajamisiki dvynai taip ilgai išgyveno po atskyrimo operacijos keliu.

Tragiškai Mirus

Elenorai Kuncienei

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jos vyrui Povilui, dukrelei Paulinai, sūnui Ronaldui, tėvui J. Kevežai, broliui ir gimnams.

J. ir E. Račiai

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Mile buvo pasirošęs kančioms, mirčiai, bet ne tam, kas įvyko. Kai jį tardydavo vonioje (ten buvo kankinimų kambarys), jis arba tylėdavo, arba nepakenčiamai garsiai rėkdavo. Jis žinojo, kad niekieno vardo nepasakys, ir nepasakė. Bet kai jis likdavo vienas, prasidėdavo kitos kančios. Jis klausdavo save: kaip aš turiu elgtis? Aišku, tie žmonės taip pat veikė prieš bošus. Jie — ir draugai, ir nedraugai. Marbefas — šaunūs vyras, norisi paspausti jam ranką ir pasakyti: tu laikaisi, tartum būtumei komunistas. . . Mergina taip pat drąsi. . . Bet kas tie žmonės? Ko jie nori? . . . Žemino buvo "AF", svajojo apie karalių. Kartą prieš karą Mile ėjo su draugais; prie metro "Itali" jie susitiko "AF" gaują. Vienas su berekte šūktelėjo: "Raudonieji šunsnukiai! . . . Mile jam užvažiavo. . . Prasidėjo peštynės; policija užsistojo "AF". Gal būt, jų tarpe buvo Žemino? . . . Taip, bet dabar jie su mumis. . . Bloga, kad jie nieko nepadarė, gavo dvi dėžes automatų ir atidavė niekšui. Kad tai mums tuos automatų! . . . Komunistams jie nenumetė, politika. . . Marbefas puikus vaikas. Tai dori žmonės, bet svetimi. . . O mirti norisi su draugais — arba vienam. Andre Leblanas buvo išdavikas, tokius reikia užmušti. Bet Šeleris stambesnis paukštis. Greizeris vakar prasitarė, kad Šelerio žudikas nepagautas. Jeigu jis žinotų, kas prieš jį! . . . Pasakyti? . . . Jie prijungs Šelerį Marbefui ir Kamilei. Kam juos skandinti? Jie ne mūsūškiai, bet jie prieš bošus, tai dabar svarbiausia. . . Suprantama, kad Formiže su jais sėbravo, jis man pasakė: "Aš nemėgstu nei vokiečių, nei rusų, bet rusai Maskvoje, o vokiečiai Paryžiuje, vadinas, kol kas aš labiau vertinu rusus. . . O Šelerį pašalino komunistai, tautai — partijos nuopelnas. . . Nežinau, kas daryti. Kad bent minutei pamatyčiau Žaką! . . . Svarbiausia, negaliu įrodyti, kad aš nesurištas su ta grupe, manę paėmė pas Formižę, o Glezas išėjo iš proto, prisiekinėja, kad aš buvęs Mante. Juk jeigu aš būčiau paėmęs tas dėžes, argi jos būtų patekusios bošams! . . . Nežinau, koks buvo tas Žemino, atrodo, jie daugiau plepėjo, negu dirbo. Bet jų skandinti aš nenoriu. Man vis tiek galas, o jeigu pasakysiu apie Šelerį, juos visus sušaudys. Žakas žino, kas pašalino Šelerį, jis tikriausiai jau parašė atsišaukimą,

Savo aš atlikau. Vadinas, reikia tylėti. . .

Ir Mile tylėjo.

Į jo kamerą atėjo feldfelbis.

— Mane paskyrė jūsų gyneju, sunki misija — jūs neigiate kaltę, o visa prieš jus. Aš prašysiu pasigailėti. Jūs vienintelis iš grupės žemo išsilavinimo, tatau svari priežastis — eilinis vykdytojas. . .

Teisėjai buvo kariai. Vienas, nutukęs ir raudonveidis, sėdėjo kaip statula, nepasukdamas galvos; nė karšto nepažiūrėjo į teisiamuosius. Antras teisėjas turėjo slogą, atrodė, jis verkia. Prokuroras visą laiką pašokdavo ir rodydavo ranką į Mile.

Kai Mile paklausė, ar prisipažįsta jis kaltu priklausęs "Nesutaikomųjų grupei" ir nužudęs Andre Leblaną, jis atsakė:

— Jeigu aš tylėjau, kai jūs stengėtės sudoroti mane vonioje, negi imsiu aš dabar kalbėti!

Glezas smulkiai papasakojo apie operaciją miške, Formiže paaiškino, kad būdamas silpno būdo, jis priėmė nepadorius žmones; prašė teismą jo pasigailėti. Kamilė atsakė: "Aš nelaukau jūsų teismą esant teisėtą". Mile tatau patiko, jis draugiškai nusišypsojo Kamilei. Marbefas pasakė, jog kovojęs už Prancūziją ir nieko nesigailis. Mile pagalvojo: skaudu, kad aš negaliu pasakyti! . . . Aš pasakyčiau apie komunistus, kad už Peri bošai dar užmokės, Šeleris — tai tik rankpinigiai. . .

Paskui visus privertė atsisototi. Nutukęs teisėjas ilgai skaitė sprendimą, į taktą lingavo galvą. Vertėjas pasakė: "Mile — sušaudyti, Renanui — dvidešimt metų. Liusi Rišar — dešimt metų, Glezui ir Formiže — penkeri metai". Vertėjas pridūrė: "Išimtinai švelnus nuosprendis, galite džiaugtis. . ."

Kai Mile atvedė į kamerą, jis pirmą kartą pagalvojo apie mirtį — dabar greitai, gali ateiti po valandos. . . Nesinori mirti. . . Jie sušaudo ant Mon-Valeriano. Jis gerai žino tą vietą — ketvirtą metų gyveno Siureny. Ten susipažino su Mari. Siureny gyveno Žako tėvas. Jis buvo Turo suvažiavime, kai jie atskilo ir sukūrė mūsų partiją. . . Ne vakar viskas prasiūdėjo! Kai Mile dar buvo mažutis, senelis pasakodavo apie komuną — visi džiaugėsi, paskui atėjo versaliečiai, užmušė jo vyresnį brolių. . . Dabar partija stipri, žmonių mažiau, užtat kokie! Morisas tikriausiai džiaugiasi — partija smarkiai išau-

go. . . Įdomu, kai laimėsime, tokie žmonės kaip Marbefas pasiliks su mumis ar viskas pasiliks kaip buvę? . . . Biauru mirti — nežinau, kuo tai baigsis. . . Jis nematys daugiau Mari. Ji dabar dūsauja: "Žano! . . . Mano Žano! . . ." Jos balsas graudus, taip niekas negali pasakyti, jokia aktorė. Vasarą prieš karą liepos keturiolikta jie buvo drauge. Iš pradžių demonstracijoje. Visi šaukė: "Daladje prie sienos!" Bet jis pasiliko, įleido bošus į Paryžių. . . Po to šoko aikštėje prie Muftaro, Mari sakė: "Negaliu daugiau — karšta", gėrė limonada, bučiavosi ir vėl šoko — iki pat ryto. . . Įdomu, kaip šoka rusai? Anri sakydavo — nuostabiai. . . Tikriausiai rusų laikraščiai parašė apie Šelerį. Aišku, rusai per vieną minutę užmuša daugiau bošų kaip mes per metus, bet tegu mato — čia ne vien Petenas arba Lavalis. . . Stalinas perskaitys, kaip nutrenkė Šelerį, ir pasakys: "Prancūzai šaunūs vyrukai. . ." Tiktai jis neturi kada skaityti — jis vadovauja. . . Rusai stipriai kariauja. Jie greitai išvaduos nuo vokiečių ir Lenkiją, ir Prahą, ir mus. . . Puiku bus, jei jie ateis liepos 14. Kaip Mari apsidžiaugs! . . . Gal ir sąjungininkai išsikels. Jeigu mes gaušime ginklą, taipgi smogsime. Žakas gali pulkui vadovauti, visai divizijai, jis viską supranta. . . Kaip Ležanas. Nejaugi jie kankino Ležaną? . . . Žvėrys! Greizeris šneka apie pavasarį, bet argi jis gali jausti? . . . Po devynių dienų Gegužės Pirmoji. Melodijos girioje tikriausiai pakalnutės. . . Kadaise visi ėjome su raudonais gvazdikais, policininkų daugybė — bijojo. . . Buvo linksma, vyrukai dainavo: "Jaunoji gvardija į gatves išėjo. Drebėkit priešai! . . ."

Mile neištvėrė, uždainavo: "Jaunoji gvardija išėjo. . ." Ėjo vokiečiai ir smogė jam į veidą.

Dabar Mile godžiai mąstė apie gyvenimą, galvojo dieną ir naktį, prisimindavo, stengėsi įžvelgti į ateitį, klausdavo Mari, atsiveikindavo su draugais. Vokiečiai pasiūlė jam parašyti giminėms atsisveikinimo laišką; jis atsisakė. Jam pavyko per areštotojį, kuris atnešdavo putrą, perduoti raštelį kaliniui, sėdėjusiam po juo, komunistui iš Irvi. Mile parašė:

"Brangi didžioji Partija!

Aš padariau visa, ką privalėjau padaryti. Sutinku mirtį oriai, kaip tavo sūnus. Spaudžiu prie širdies draugus. Aš iki galo tikėsiu — laimės Raudonoji Armija, laimės prancūzai, tu laimėsi. Aš laimingas, kad tas dienas buvau su tavimi. Lik sveika, mano Partija!

Pepe-Žanas-Mile"

Jį sušaudė šeštą valandą ryto. Saulė jau šilū pasuapiliks su mumis ar viskas pasiliks kaip buvę? . . . Biauru mirti — nežinau, kuo tai baigsis. . . Jis nematys daugiau Mari. Ji dabar dūsauja: "Žano! . . . Mano Žano! . . ." Jos balsas graudus, taip niekas negali pasakyti, jokia aktorė. Vasarą prieš karą liepos keturiolikta jie buvo drauge. Iš pradžių demonstracijoje. Visi šaukė: "Daladje prie sienos!" Bet jis pasiliko, įleido bošus į Paryžių. . . Po to šoko aikštėje prie Muftaro, Mari sakė: "Negaliu daugiau — karšta", gėrė limonada, bučiavosi ir vėl šoko — iki pat ryto. . . Įdomu, kaip šoka rusai? Anri sakydavo — nuostabiai. . . Tikriausiai rusų laikraščiai parašė apie Šelerį. Aišku, rusai per vieną minutę užmuša daugiau bošų kaip mes per metus, bet tegu mato — čia ne vien Petenas arba Lavalis. . . Stalinas perskaitys, kaip nutrenkė Šelerį, ir pasakys: "Prancūzai šaunūs vyrukai. . ." Tiktai jis neturi kada skaityti — jis vadovauja. . . Rusai stipriai kariauja. Jie greitai išvaduos nuo vokiečių ir Lenkiją, ir Prahą, ir mus. . . Puiku bus, jei jie ateis liepos 14. Kaip Mari apsidžiaugs! . . . Gal ir sąjungininkai išsikels. Jeigu mes gaušime ginklą, taipgi smogsime. Žakas gali pulkui vadovauti, visai divizijai, jis viską supranta. . . Kaip Ležanas. Nejaugi jie kankino Ležaną? . . . Žvėrys! Greizeris šneka apie pavasarį, bet argi jis gali jausti? . . . Po devynių dienų Gegužės Pirmoji. Melodijos girioje tikriausiai pakalnutės. . . Kadaise visi ėjome su raudonais gvazdikais, policininkų daugybė — bijojo. . . Buvo linksma, vyrukai dainavo: "Jaunoji gvardija į gatves išėjo. Drebėkit priešai! . . ."

Vasia pasakė Krivičiui:

— Dabar tu vadovauk. . .

Išvakarėmis partizanų būrys, kurio vadas buvo Vasia, įsiveržė į Lukiškius. Prie kraštinės trobos ant vejelės dar gulėjo užmuštų vokiečių lavonai. Partizanas Krivičas iki vokiečių atėjimo buvo kaimo tarybos pirmininkas. Tatau buvo kokių keturių dešimtų metų žmogus, panašiomis ir medžio šaknis rankomis ir liūdnu svajingu veidu, kuris retkarčiais nušvirdavo greita šypsena. Vokiečiai išžudė Krivičo šeimą. Jis grįžo į savo kaimą, kuriam jam neliko nei namų, nei giminių. Valstietės apstojo jį:

— Ignatai Petrovičiaui, tatau nelaukėme! . . .

— Ar čia nakvosite? . . .

Jos manė, kad partizanoi tuoj išeis kaip vasario mėnesį — atlėkė, išmušė vokiečius ir nė nepasisildė išėjo.

— Dabar visam laikui, — pasakė Krivičas. — Pakaks! Tuoju merginos vėliavą atneš, pakelsim. . .

Tatau įvyko Gegužės Pirmosios išvakarėse. Po savaitės mūsų partizanoi gerai išsimiegojo. Ryta radistas Krotovas atbėgo uždušęs:

— Stalino įsakymas! Išmoktine apkęsti prieš. Yra ir mums: — "Draugai partizanoi. . ." Aš užrašiau, tik tai ne viską, pernelyg greitai skaitė. . .

Gal dešimt kartų skaitė įsakymą, sveikino vienas kitą. Čia tai bent tikra šventė! Moterys prikepė pyragų. Dieną padarė susirinkimą. Vasia pirmininkavo, jaudinosi; prisiminė, kaip buvo prieš karą. . .

— Leiskite iškilmingą tarptautinio solidarumo dienai skirtą susirinkimą laikyti atidarytą. Žodį duodu kaimo tarybos pirmininkui draugui Krivičiui.

Krivičas ilgai tylėjo, paskui suriko:

— Atsikuria Tarybinė valdžia, tatau aišku. Reikia skubiai baigti sėją. Sėklų gaušim, tam mes partizanoi. Stai mūsų vėliava — raudona, apšlaityta tik ką pralietu krauju — už Lukiškius didvyriškai krito Ivanas Dudinas, Zacharas Jegorovas ir Naumas Falkovičius. Brangiai sumokėta. . . Draugas Stalinas mus pasveikino, reikia įvykdyti, įsėti laukus, jeigu teritorija išvadota, o partizanams neleisti vokiečių. . .

Anksčiau Krivičas kalbėdavo gerai, lygiai, jį net buvo nusiuntę į konferenciją Brianske. Bet dabar jis jau tē — neišeina. Reikia kuo

nors baigti. . . Gerklę spaudė, ir, tarsi ne susirinkime būtų, o į ataką eity, jis riktelėjo:

— Ura! . . .

Vakare partizanoi šoko su merginomis, dainavo. Avanesianas kalbėjo: "Kiek Gegužės Pirmųjų prisimenu, bet tokios nebuvo, suprantu — viduje verda, puiku! . . ."

Po savaitės tame pačiame Lukiškių kaime prie žemėlapio sėdėjo Vasia, Avanesianas, komisaras Drožninas. Vasia kalbėjo:

— Nepatinka man, kažkaip per lengvai pasiduoda. Sergiejevas prisiekinėja, kad jie turį naują pulką. Kad tik nebūtų spastų. . .

— Reikia merginas pasiųsti, — tarė Avanesianas.

Nataša Golovinskaja ir Varia buvo būrio akys. Iki karo Nataša buvo studentė medikė, pas partizanus atėjo pirmosiomis dienomis, griežčiausiai atsisakė būti sanitare: "Turite Prachovą, vienos užteks, o aš noriu kariauti. . ."

Rado jai darbo: ji vaikščiojo pas vokiečius. Jos išvaizda buvo tokia rokiška, kad sunku ją įtarti: mergytė su dviem kaselėmis, vaikų kiškų nustebusių akių; ji buvo drovi ir atrodė išsigandusi, tatau nuramindavo labiau linkusius įtarinėti. O

Varia atėjo į būrį vėliau, žiemą, ji buvo vietinė, žinojo visus kelius ir takus; stambi, pilnkrūtė, amžinai miegus, praeidama pro vokiečius, ji prispausdavo prie savęs puodelį ar aukšlį tarpą, lyg tai būtų jos visas turmas, ir "polical" šaipėsi — "kvailutė". Merginos dažnai eidavo dvišios: Varia geriau žinojo, kaip praeiti, o Nataša buvo labiau įkudusi, mokėjo sužinoti, kiek kur vokiečių, ar turi artilerijos ir minosvaidžių, ar kaime stovi fronto kareiviai, ar "senukai" — landsveras.

— Reikia patikrinti, ar tiesa, kad visas pulkas, — pasakė mergaitėms Vasia. — Kažkas nepanašu. . . O iš kitos pusės, aš įtariu, pradžiūvo, jiems dabar su keliais mažiau rūpesčio. . .

Merginos išėjo. Nataša atsigrėžė, pažiūrėjo į Avanesianą šviesiomis, tarsi sumišiomis akimis ir šūktelėjo: — Iki pasimatymo, drauge Avanesianai!

— Iki pasimatymo, Nataša! Žiūrėkite, mergaitės, atsargiau. . .

Vasia suprato, kas slypi už tų šykščių žodžių. Jis seniai pastebėjo, kaip vienas į kitą žiūri Avanesianas ir Nataša. Nieko jiedu vienas kitam dar nebuvo pasakę. Avanesianas buvo griežtas sau: ne laikas! Tiktai kartais atsisėdavo jis šalia Natašos ir dainuodavo jai nesuprantamas dainas, panašias į vandens verpetą; garsai sukosi, traukė. O Nataša kiekvieną kar-

Nr. 1,16

ta, išeidama atskirai atsi Avanesianu.

Dabar Avanesianą taip jo nieko ant metai, kai j riauja. Apie kalbėję! Vas tolimą miest našiuose i c nis; ten sena ma vis dar t Avanesianas lojo, ar Nat sios — lai Maskvą. Jie vo, kas buv tvarkos, kač džiojo atsit ir kai Avan vo: "Ištisin juokdavosi: valgysime". gą — komi žuvo kovo ant minos. C misaro nėra, gėba uždeš apie tai d

Daro

Estas da da, stali tables), d šėpas. Ir dėl bile k durnišku Kalbavo liškai.

A. L.

166-167
EMPI
T

387 SHE
Šviežias
višku

Ches
Dirbam
Darbas

699
prie

ta, išeidama pas vokiečius, atskirai atsisveikindavo su Avanesianu.

Dabar Vasia pažino Avanesianą taip, kaip nepažinojo nieko anksčiau: štai jau metai, kai jiedu draugė kariauja. Apie ką tik jie nėra kalbėję! Vasia, rodos, matė tolimą miestelį kalnuose, panašiuose į didžiulius akmenis; ten sena Avanesiano mama vis dar tebelaukia laiško. Avanesianas daug kartų spėliojo, ar Nataša — ne jo, Vasios — laimingai pasiekė Maskvą. Jie ilgai svarstydavo, kas buvo kaltas dėl netvarkos, kad jie vasarą klaidžiojo atsitraukimo keliais, ir kai Avanesianas sakydavo: "Ištisinė košė", Vasia juokdavosi: "Valgome ir išvalgysime". Jie turėjo draugą — komisarą Šumovą, jis žuvo kovo mėnesį, pateko ant minos. O dabar tikro komisaro nėra, Drožninas nesugeba uždegti žmonių — ir apie tai dažnai kalbėdavo

Vasia su Avanesianu: "Teksmums pavaduoti komisarą. Drožninas doras komunistas, bet toks yra geras, kai viskas sekasi, aš jį vaizduojuos kabinete prie telefono. Žmogus pakriko — miškas, vokiečiai lenda, policai, yra palaidų ir mūsų tarpe. Reikia iš karto atkirsti — taip ar ne taip, o jis bėga pas mane, tariasi, sakau "taip", abejoja — "paklausu Avanesianą". Avanesianas juokdamasis atsakydavo: "Tikrai, ne komisaras, bet košė..."

Avanesianas nekalbėdavo su Vasia apie Natašą. Tik tai sykį — Raudonosios Armijos dieną nesulaukė. Jie tada pavakarieniavo, išgėrė, naktis buvo rami, o Avanesianas staiga pasakė:

— Pasibaigs karas, būtinai vesiu. Žinai ką?

Vasia susijuokė:

— Žinau.

Vasia dažnai prisimindavo savąją Natašą, prisimindavo kaip tolimą laimingą vaikystę. Nusišypsodavo — dvidešimt penkerių metų aš dar buvau vaikas, laužiau sau galvą, kaip jai pasakyti... Kur ji dabar? Kaip mama? Serioza? Gal geriau nežinoti: lieka viltis. Jam tiek tekdavo sutikti vargo, kad jis ėmė atrodyti neišvengiamas kaip lietus, kaip baltas rūkas viršum laukų. Vardas "Nataša", kurį jis nuolat girdėdavo, erzino žaizdą. Šešėlis buvo greta... Bet sunku gyventi su šešėliu, stigo linksmy akių, juoko, šiltos vaikiškos rankos su trumpais

pirštais, smalsiosios Nataškos, išdykėlės, riestanosės... Esama moterų, kurias galima mylėti iš tolo, metais susirašinėti, o ir be laišku šnekučiuotis su jomis per tuksantų kilometrų. Nataša ne tokia... Ir viena trumpa naktis — išvakarėse...

Taip, greitai metai! Kaip jis pasikeitė! Jis anksčiau negyveno, lankė mokyklą, paskui mokėsi institute, skaitė knygas — ten buvo svetimas vargas, vaikščiojo į teatrą — rodė svetimas aistras; turėjo jis bičiulių, jie kalbėjo apie tai, kas pačiame paviršiuje. Niekad Vasia nepažvelgdavo į svetimos širdies užkampius. Ir ką jis susitikdavo? Jaunus architektus, bendradarbius, vagone koki nors plepų tiekėją... Gyvenimas jam atsivėrė per karą... Jis matė aplinkui tiek vargo, tiek širdies taurumo, tiek niekšybės, kad niekas neprašys, o jeigu prašys, pasakys — pramanyta... Ar patikės, kad pas jį atėjo Jelena Stepanovna (šeštą dešimtį gyvenanti), kuri pasakė: "Pasenau, kariauti negaliu, baltinius plaušiu, visą būrį pamaitinsiu, rankos dar stiprios..." Ji atėjo po to, kai sudegino savo pirkį. Pas ją nakvojo vokiečiai, ji priepė sklindžių, davė butelį naminės, jie pasigėrė ir užmigo (ji sakė: "Kirmijo prakeiktieji"). Ji sudegino pirkį su dviem vokiečiais. Bet yra ir kitokių, kaip toji biauzybė Navlyje, gyveno su gestapininku, o virš lovos — vyro portretas — raudonarmietis... Vasia ją nušovė. Prisižiūrėjo jis išdavikų, seniūnų, policajų. Buvo vienas — Vasia negali jo pamiršti — jaunas, ką tik baigęs mokslą, jis įskundė mergaitę, kad ji komjaunuolė, ją pakorė; o jis sėdėjo prie vadovėlio pačiam mokytis, kalbėjo: "Išmoksiu vokiškai, išvažiuosiu į Berlyną, ne su jumis, chamais, gyvensiu..." O iš kaimų atėidavo moterys, invalidai, paugliai: "Kariauti norime!" Grišai trylika metų... Kiek žmonėse narsumo, tyrumo, ir neišpasakysi!... Davidovas suprato, kad eina mirti (paėgė depo), vakare jis atsėdėjo šalia Vasios, tylėdami rūkė, paskui jis tarė: "Drauge vade, jūs mano bendravardis, taip pat Vasilijus, malonu..." Ir nuėjo... Vasia sakė pats sau: aš susitikau su liaudimi... Sakoma — mokykla, aukštoji mokslo įstaiga, o išeina, kad tikrasis universitetas čia, mo-

kaisi ne tik priešą įveikti, bet ir žmogų suprasti...

Gegužės dešimtą grįžo Vasia. Vasia iš karto suprato: kažkas atsitiko. Avanesianas sėdėjo prie stalo, neatitraukė akių nuo Varios. Ji kariškai pranešė:

— Du pulkai, trys šimtai šešioliktasis atvyko iš fronto, stovėjo prie Duminičiaus, kitas ypatingos paskirties su minosvaidžiais, bet be artilerijos — iš Vokietijos. Kalbama — įsakyta išvalyti rajoną. Gyvumas, iš kart matyti, kad ruošiasi...

Varia atsisėdo ant suolo ir pravirko; verkė ji kaip vaikas — garsiai, rankovė šluostė veidą.

— Natašą pagavo. Ji nuėjo į Diatliną, sakėsi ten seniūną turinti pažįstamą, pasakosias... Aš dvi dienas slapščiausi, laukiau. Paskui atėjo Fedotovas, jis jų vachteris, sako: "Spruk. Užkankino ją mirtinai, žiūrėti baisu..."

Avanesianas atsistojo, vėl atsėdėjo, norėjo kažką sakyti ir nepasakė, išėjo iš pirkios. Po valandos jis grįžo su žemėlapiu.

— Pašauk Drožniną. Manau, reikia prasiskverbti į aną krantą...

Po trumpo mūšio paliko Lukiškius. Krivičas ėjo paniruęs, su vokišku automatu. Jį pasivijo kaimynė:

— Ignatai Petrovičiaui!... — Ji pravirko. — Ką tik sėją baigėme... Eisiu į mišką, nepasiliksiu su parazitais...

(Bus daugiau)

Ekspertiškai įdedam visokius geriausios išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš karto.
- Garantija vieniems metams.
- Aliejaus sutartis su bile kuria kompanija.

Mes taipgi įrengiame ultramodernišką šilto vandens sistemą ir šilto oro pečius.

Garney & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO.
Tel. ME. 2554

Daro Baldus

Estas daro ir parduoda staliukus (coffee tables), deskas ir knygų šėpas. Ima užsakymus dėl bile kokių kitų moderniškų baldų.

Kalba vokiškai ir angliškai.

A. Liidemann

166-167 Ontario St.
EMpire 4-7501
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N., HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

699 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT

SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovoiskių Žentas)

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

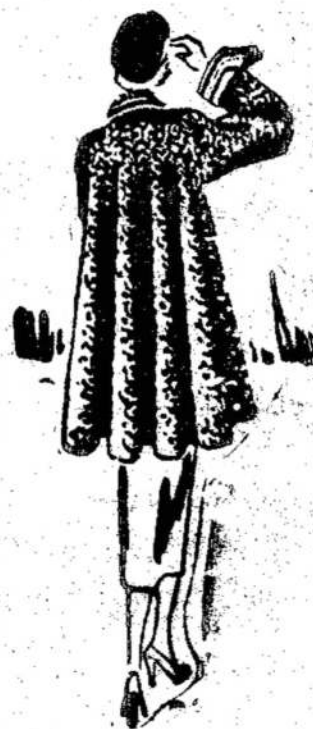
Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalmierius

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

LLD 21 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 17 d., 1 valandą po pietų, Rusų svetainėje ant Drouillard Rd.

Prašome visus būtinai atsilankyti.

Valdyba

Smagūs šokiai

Mes senieji windsoriečiai kviečiame Detraito, Windsor ir apylinkės lietuvius atsilankyti į šokius šeštadienį, sausio 23 dieną, Croatian National Home, 2520 St. Luke Rd., kampas Seminole.

Šokiams grieš gera muzika. Atsilankiusieji turėsite progą gražiai pasilinksinti prie gėrimų ir užkandžių.

Svetainė atdara nuo 6 valandos vakaro.

Rengėjai

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos

Rengiamas

Bankietas

Šeštadienį, Sausio 16 Dieną

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Įvairūs gėrimai, užkandžiai ir šokiai prie smagios muzikos

Pradžia 6 val. vak.

Maloniai Kviečia

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį,

sausio 17 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Kviečiame visus atsilankyti.

Kuopos Valdyba

Kas Naujo Toronte

TORONTO. — Švenčių proga buvo nemažai progų susitikti daugelį torontiečių ir sužinoti daugelį "paslapčių". Tikiu, kad bus įdomu ir jums žinoti.

Iš kalbų patyriau, kad Vytautas Gaižauskas, gerai žinomas Gaižauskų (leasidiečių) sūnus, kurs dabar baigia papildomus mokslus Toronto u-

niversitete, rengiasi prie vestuvių su savo mokslo drauge, su kuria susižiedavę jau gerus laikus.

Vestuvės įvyks gegužio 15, universitete.

Per šventes susižiedavo visiems gerai žinomų Mikšių dukrelė Ruth. Vaikinas, rodos, anglų kilmės kanadietis.

Taipgi rengiasi prie vestuvių Helen Degutienė,

Well, geriausių pasekmių jiems visiems.

Reporteris

Širdinga Padėka

Kadangi asmeniškai neįmanoma išreikšti padėkos žodį, todėl reiškiamė per spaudą.

Dėkojame visiems draugams ir draugėms už gėles.

už lankymąsi - pagrabo laike ir už taip skaitlingą palydėjimą į kapus palaikų Eleonoros Kuncienės (Kevėžaitės). Taipgi širdingai dėkojame draugams J. Ylai ir Z. Janauskui už pasakytas gražias kalbas. Taipgi už išreikštas užuojautas asmeniškai ir per spaudą. Visiems tariame draugišką aciū.

Velionės vyras P. Kuncė, duktė Paulina, sūnus Ronaldas, tėvas J. Kevėža ir Stefanija Kevėžienė, taipgi brolis ir brolienė Kevėžai.

POVILAS KUNCĖ BUS PARVEZTAS Į TORONTĄ

TORONTO. — Povilą Kuncę šią savaitę kurią nors dieną parves į Toronto General Hospital.

J. K.

Yorke Brothers
Funeral Chapel
Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai
2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241
TORONTO

Belsize Tailors
Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla
Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:
2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Frank Bochulis
Lietuvis Laikrodininkas
Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir t.t.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro
272½ Queen St. W. Toronto

Vištos ir Kiaušiniai
Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai
pas
Art Farm Produce
563 Queen W., Toronto
Tel. WA. 5957

FRANK VASS, B.A.
Advokatas
Suite 403 155 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. K1. 4989
Rezidenc. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Advokatas - Notaras
WILLIAM PALAMAR
Hamilton Trust Bldg., Suite 109
57 QUEEN ST. W. TORONTO
Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė
Modern Dairy
847 COLLEGE ST. — TORONTO
Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.
Savininkai: A. A. Kuktai

Lietuvis Plumberis
(J. Lisauskas)
Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO